

SVEIKINAME VIII LIETUVIŲ MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMĄ

Žinios iš Lietuvos - Elta

Kodėl Lietuva neatsako į Rusijos grasinimus?

Vilnius, lapkričio 23 d. (Elta) — Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis spaudos konferencijoje lapkričio 22 d. pareiškė susirūpinimą ryškėjantys naujais Rusijos ekspansionistinės politikos bruožais. Pasak jo, šie bruožai labiausiai pastebimi neseniai paskelbtoje Rusijos karinėje doktrinoje, kurioje, be kita ko, numatoma panaudoti jėgą, ginant Rusijos piliečių teises kaimyninėse šalyse.

Vytautas Landsbergis apgailestavo, kad Lietuvos vyriausybė iki šiol neišdėstė savo oficialaus požiūrio į šį pavojingą ne tik Lietuvai, bet ir kitų šalių saugumui dokumentą.

Atvirkščiai, jos politikoje vis labiau pastebimas siekimas suartėti su didžiuoju Rytu kaimynų, sakė opozicijos vadas. Dažnai tai daroma už Seimo nugaros. Vytautas Landsbergis kritikavo rengiamus susitarimus dėl karinio tranzito į Kaliningrado sritį per Lietuvos teritoriją, kurie, jeigu bus pasirašyti, susies Lietuvą su Rusija kariniu atžvilgiu ir palaidos viltis įsigyti Vakarų kolektyvinio saugumo sistemas.

Debatai dėl pirmalaikių Seimo rinkimų

Pirmalaikiai Seimo rinkimai neišspręš šalies ekonominių ir socialinių problemų. Jie reikalingi ne Lietuvai, o praėjusios rinkimuose pralaimėjusioms politinėms jėgoms, pareiškė spaudos konferencijoje Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatoniš.

Seimas dirbs iki 1996 m. rudens — tokį laiką, koks numatytas Respublikos konstitucijoje, užtikrino jis, pridūręs, jog tai būtina šalies politiniam stabilumui. Mūsų misija — baigti išspręsti ekonominę krizę, atgaivinti per trumpą laiką dešiniųjų sugriautą ūkį, pasiekti, kad visuomenė nebūtų pernelyg politizuota ir tuo būdu padėti pamatus visuomenės santarvei.

Juozas Bernatoniš mano, kad naujų rinkimų idėja bus puoselėjama dešiniųjų partijų bei judėjimų suvažiavimuose ir konferencijose. Tokio vajuos tikslas, sakė jis, yra vėl supriešinti visuomenę, kaitinti įtarumo atmosferą ir, tuo pasinaudojus, pabandyti laimėti.

Pusvalandžiu prieš tai vykusioje spaudos konferencijoje Vytautas Landsbergis sakė, kad pirmalaikiai Seimo rinkimai igratinti patikrinti dabartinės valdžios vykdomą politiką. Jo nuomone, rinkimai galėtų būti surengti tarpusavyje susitarus visoms politinėms jėgoms.

Paminėtas Lietuvos kariuomenės 75-metis

Vienas svarbiausių lapkričio mėnesį minimų Lietuvos kariuomenės 75-ųjų metinių renginių buvo lapkričio 21-ąją Vilniuje įvykusi iškilminga kariuomenės rikiuotė.

Katedros aikštėje išsirikiavusias Garbės sargybos kuopą, „Geležinio vilko“ lauko kariuomenės brigadas, Krašto Apsaugos Mokyklos, Savanoriškos Krašto Apsaugos Tarnybos, Karinių oro pajėgų ir Karinės jūrų flotilės, Sienos Apsaugos Tarnybos, Vidaus kariuomenės būrių rikiuotė apėjo prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, vidaus reikalų ministras Romas Vaitekūnas.

Prieš 75 metus 1918 m. lapkričio 23 d. ministras pirmininkas ir pirmasis krašto apsaugos ministras Augustinas Voldemaras išleido pirmąjį įsakymą, kuris ir tapo oficialia Lietuvos kariuomenės kūrimosi pradžia.

Algirdas Brazauskas įteikė grupei karininkų Vyčio Kryžiaus ordinus, aviacijos veteranų — S. Dariaus ir S. Girėno medalius, krašto apsaugos pareigūnų — Sausio 13-osios atminimo medalius. Lietuvos kariuomenės vadui Jonui Andriškevičiui suteiktas generolo karinis laipsnis.

Ant karių, palaidotų Rasų ir Antakalnio kapinėse, kapų buvo padėti vainikai.

Įkurta LKDP moterų sekcija

Lapkričio 20 d. Vilniuje įvyko Lietuvos Krikščionių Demokratinės Partijos (LKDP) Moterų sekcijos steigiamoji konferencija. Joje dalyvavo 103 delegatės iš 29 partijos skyrių, išskyrus įvairiuose Lietuvos miestuose ir rajonuose. Kaip sakoma sekcijos veiklos programoje, į sekciją moterys susibūrė, kad „žadinamos savo kaip absoliučiai lygiateisio žmogaus sąmoningumą, keldamos moters reikšmę ir atsakomybę kiekvienoje gyvenimo srityje, padėtų Lietuvai visiškai prisikelti iš moralinių griuvėsių“.

LKDP Moterų sekcija dirbs keturiose komisijose: kultūros, švietimo ir krikščioniškos moralės ugdymo; socialinių problemų, gyvybės (ir negimusių) bei sveikatos apsaugos; šeimos, moters ir vaiko; moters ir politikos.

Konferencijoje išrinkta taryba, į kurią įeina 51 moteris. Daugiausia tai vidutinio ir vyresnio amžiaus gydytojos, mokytojos, inžinierės, ekonomistės. LKDP Moterų sekcijos valdybos pirmininke išrinkta vilnietė gydytoja Gražina Paliokienė.

Paskelbti Jono Basanavičiaus premijos laureatai

Lapkričio 22 d., Jono Basanavičiaus gimtadienio išvakarėse, paskelbti 1993 m. Tautos patriarcho vardo premijos laureatai. Siemet valstybinė Jono Basanavičiaus premija už etnokultūrinę veiklą paskirta kompleksinių kraštytyros ekspedi-

Kubos prezidentas Fidel Castro lapkričio 22 d. atsisveikino su Kinijos prezidentu Jiang Zemin, kuris apsilanko Kuboje su vienos dienos oficialiu vizitu. Pažadėjęs Kinijos paramą Kubai, Zemin išvyko į Braziliją.

Vebeliūno firma pirmą kartą susitiko su kai kuriais skolininkais

Fishkill, NY, lapkričio 22 d. — JAV Federaliniame Teisme, Bankroto skyriuje, Poagheepsie, NY, lapkričio 15 d. įvyko Vytauto Vebeliūno firmos „Litas International, Inc.“ pirmasis susitikimas su kai kuriais skolininkais, „Draugui“ praneša Jonas Lenkaitis.

1993 m. rugpjūčio 20 d., Vytautas Vebeliūnas, „Litas International, Inc.“ firmos vardu įteikė ir užregistravo teisme pareiškimą, prašydamas teismo apsaugoti jį ir jo firmą nuo skolininkų pasikesinimų išparduoti jo ir firmos turimas nuosavybes ir leisti jam persiorganizuoti, prisilaikant Federalinio Bankroto Įstatymo, vienuoliktąją skyriaus nurodytomis taisyklėmis. Svarbesni skolininkai yra: Bankflorida — už Marco Island saloje esančių nuosavybių skolas, Den-Norske (Danų-Nor-

vegų) bankas — už paskolas duotas laivų statybai, ir Federalinė Taupomųjų kasų Administracija — už pinigų trūkumus „Kasoje“ ir už neišieškamų paskolų išdavimą, nežinint, kad „Kasos“ bylos svarstymo data ir ieškinio suma dar nežinomos.

Vytautas Vebeliūnas pareiškė teigia, kad Lito kapitalas yra 22 milijonai dol., o skolų suma viršija 28 milijonus, iš kurių tik 12 milijonų dol. yra garantuotos nekilnojamo turto ar kitomis garantijomis.

Teisme V. Vebeliūnui ir „Litas International, Inc.“ firmai atstovauja James A. Beldner, advokatų firmos Siegel, Somers and Schwartz (New Yorke) bendrininkas. Už šį patarnavimą yra sutartas 25,000

cilijų, vykusių 1963-1993 metais, organizatoriams ir monografijų rengėjams; prof. dr. Česlovui Kudabai (po mirties), dr. Rimvydui Kenskui, habil. dr. Vaciuviui, dr. Antanui Tylai, prof. dr. Norbertui Veliui, dr. Aloyzui Vidugiriui.

Visi apdovanotieji buvo kraštytyros ekspedicijų įkvėpėjai ir organizatoriai, vadovavo medžiagos rinkimui, jos rengimui spaudai. Sovietmečiu šios knygos buvo vienos iš nedidelio etnografijos, tautosakos, kalbos, istorijos faktų skelbimo galimybių, jos išryškino liaudies kūrybos savitumą bei jo reikšmę, padėjo išsaugoti lietuvių.

Siemet Jono Basanavičiaus premija, kuriai kandidatūs teikia Tautos namų ir Etninės kultūros globos tarybos, paskirta antrąjį kartą. Pirmąją jos laureatė pernai tapo lietuvių dainų atlikėja Veronika Povilionienė. Jono Basanavičiaus premija bus įteikta kartu su 1993 m. valstybinėmis premijomis.

dolerių honoraras, 15,000 dol. įmokant prieš pareiškimo parengimą ir jo užregistravimą teisme, o 10,000 dol. likutis — vėliau. Pirmąją pinigų dalį sumokėjo viena iš V. Vebeliūno firmų, priklausančių žmogui Vandai, „Vandas Restaurant Corp.“. Tai firmai priklausio pastatas, esantis 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418, kuriame yra visų Vebeliūno firmų adresai ir kur iki federalinių įstaigų įsakymo iš ten išsikelti buvo ir „Kasos“ adresas. Už tą pastatą yra mokama 1,932.62 dol. mėnesinės nuomos.

Sekantis susitikimas su skolininkais įvyks sausio 19 d., o kriminalinės bylos nubaudimo rezultatai bus paskelbti 1994 m. sausio 4 dieną. Iki tos dienos Vytautas Vebeliūnas negali niekur keliauti ir tris kartus savaitėje turi telefonu skambinti teismo nurodytam asmeniui, nurodant vietą, kur jis tuo laiku yra.

Lietuva mini Kražių skerdynių šimtąsias metines

Vilnius, lapkričio 22 d. (Elta) — Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje lapkričio 20 d. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija surengė Kražių skerdynių 100-ųjų metinių minėjimą. Buvo skaitomi pranešimai apie tragikus ir didvyriškus Kražių įvykius, jų sąsajas su šių dienų problemomis, „Ūlos“ ansamblio giedojo Žemaičių kalnus — giesmes, kurios giedamos einant Kryžiaus keliu Žemaičių Kalvarijoje.

Kražių bažnyčios gynimas, anot istorikų — ryškiausias pavyzdys, kaip lietuvių tauta priešinosi carų Rusijos vykdomai nutautinimo ir katalikų tikybės slopinimo politikai. 19 amžiaus antroje pusėje vien tik Žemaičių vyskupijoje carinės Rusijos valdžia uždarė 46 vienuolynus su bažnyčiomis. Tikintieji priešinosi, gynė savo maldos namus. Ypač žiauriai buvo susidurta su Kražių bažnyčios gynėjais: devyni buvo nužudyti, dešimtys sužeisti kankinimais ir kardais. Liudi-

ninkų žodžiais, visur liejosi kraujas. 1893 metų lapkričio 22-oji Lietuvos ir pasaulio istorijai tapo žinoma kaip Kražių skerdynių diena.

Kražių skerdynių šimtmečio paminėjimui Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija pradėjo rengtis dar pernai: kartu su Kraštytyros draugija organizavo kompleksinę ekspediciją po Kražių apylinkes. Vilniuje, taip pat ir Kražiuose jau buvo surengtos šiai sukakčiai skirtos mokslinės konferencijos, išleista dokumentų knyga „Kražių skerdynės“, parengta monografija „Kražiai“ iš ekspedicijos medžiagos.

Šie asmenys, atvažiuavę į miestą ilgiau kaip vienai parai atostogauti, į svečius, gydytis, poilsiauti, į komandiruotę, komerciniais tikslais, turi įsiregistruoti laikinoje gyvenamojoje vietoje. Jie taip pat turės kiekvieną dieną nustatytą mokestį, lygų 10% mokėti minimalaus mėnesinio darbo užmokesčio.

Maskvos lankytojai turės registruotis

Maskva, lapkričio 9 d. (Itar-Tass) — Maskvos meras Jurij Lužkov pasirašė potvarkį, pagal kurį Maskvos lankytojai, nesantys Rusijos piliečiai, nuo lapkričio 15 dienos turės re-

Ukrainai pritrūko kuro

Kievas, Ukraina, lapkričio 22 d. (NYT) — Ukrainoje ruduo — šalčiausias, koks buvo per 50 metų, ir ukrainiečiai jau jaučia labiau, nei anksčiau, nes dažniau elektros tiekimo pertraukos, pradeda trukti šilto vandens ir šildymas mažinamas.

Oro temperatūra lauke jau buvo nukritusi net iki minus 8 laipsnių Fahrenheitio (-22 C) ir šildymas sumažintas net ir parlamento rūmuose. Daugelyje fabriku darbininkai dirba, apsirėngę storais, žieminiiais apsiaustais ir kailinėmis kepurėmis bei pirštinėmis.

Ukrainos Energetikos ministerija perspėja, jog turi kuro rezervų tik vienam mėnesiui, tad jei nebus kas nors padaryta skatinti kuro importavimą, Ukraina gali tikėtis „armėniškos žiemos“ — tai užuomina į pernai metų žiemą Armenijoje, kai dėl karo su Azerbaidžanu armėnai pragyveno žiemą be kurenimo ir elektros.

Kieje jau praėjusią savaitę susirūpinta dėl išsekancijų kuro rezervų, tad ministras pirmininkas Jefim L. Zviagilsky lapkričio 18 d. prašė parlamento paskelbti ypatingą ekonomijos būklę, kad būtų pradėdama taupyti kurą valstybiniu mastu.

Ukrainos įmonės jau prieš tai buvo paprašytos sumažinti dujų naudojimą 30%; kai kuriems fabrikams buvo įsakyta sumažinti kuro vartojimą perpus. Ukrainos valdžia, bankrutavusi ir tik iš Rusijos galinti gauti 90% jai reikiamo kuro, šiuo metu yra Rusijai skolinga 700 milijonų dolerių už kurą. Tuo tarpu derybos, kad Rusija dovanotų dalį šios skolos, į Ukrainą jai grąžintų dalį Juodosios jūros laivyno, sustoję, ir Ukraina nebeturė pinigų iš kitur importuoti kurą.

Nėra iš kur imti lešų kurui pirkti

Energetikos ministerija praneša, jog tučtuojau reikia gauti 300 milijonų dolerių ir kad ji nori pradėti derybas su Rusija, kad kuo greičiau būtų susitarta dėl specialaus režimo greitam kuro pristatymui. Energetikos ministerijos apskaičiavimu, reikės gauti bent 9 milijonus dolerių, kad 1994 metais nereiktų uždaryti jokių įmonių.

Bandydama nutraukti subsidijavimą į Ukrainą siunčiamo kuro, Rusija palaipsniui kėlė kuro kainas. Šiuo metu Rusija Ukrainai skaito 70% pasaulinės kuro kainos, reikalaujama, kad gistroutis. Dėl piliečių, nuolat gyvenančių už Rusijos Federacijos ribų, buvimo Maskvoje ypatingosios tvarkos įvedimo. Nuo lapkričio 15 d. įvedamas privalomas tokių piliečių registravimas.

Šie asmenys, atvažiuavę į miestą ilgiau kaip vienai parai atostogauti, į svečius, gydytis, poilsiauti, į komandiruotę, komerciniais tikslais, turi įsiregistruoti laikinoje gyvenamojoje vietoje. Jie taip pat turės kiekvieną dieną nustatytą mokestį, lygų 10% mokėti minimalaus mėnesinio darbo užmokesčio.

būtų mokama rubliais. Per praėjusius tris mėnesius Ukrainos pinigai nustojo beveik 80% savo vertės.

Ukrainoje siaučia infliacija

Bet Ukrainos ekonomija buvo per silpna šiuos kainų smūgius atlaikyti. Valdžios politika visas įmones šelpti lengvatiniiais kreditais sukūrė ypatingai aukštą infliaciją — maždaug 80% kas mėnesį — ir dėl jos įmonės nebepajėgia pačios apsimokėti kuro išlaidas.

Ukraina bando panaudoti pajamas iš žemės ūkio produkcijos ir metalo eksporto kuro importams apmokėti, bet valdžios apribojimas pinigų spausdinimo atgrasina nuo eksportavimo, ir dėl to valdžia negauna pakankamai pajamų iš eksporto muto. Iš šių šaltinių valdžia tegausa tik 15 mil. dol. per savaitę, o energetikos išlaidos yra per 20 mil. dol. per dieną.

Ukraina smarkiai subsidijuoja energijos gamybą krašte ir dėl to negauna pajamų iš tiekiamo kuro, tad neturi lešų pirkti kuro iš kitur. Pačiame krašte pagaminama energija iš atominio bei anglinio varomų jėgainių tiekia apie pusę kraštui reikalingos energijos. Bet atominės elektrinės negauna pakankamai atominio kuro, ir be to įvairūs pavojai dėl jų saugumo taip pat gresia jų užsidarymui; be to, anglies kasyklose jau pradeda išsibaižti anglis, o kasyklininkų unijos dažnai streikuoja ir sustabdo anglių pristatymą.

Parlamentas svarsto įmonių uždarymą

Ukrainos parlamente energetika yra pagrindinė diskusijų tema. Penktadienį įvyko pagrindinių energijos gamintojų konferencija ir taip pat buvo suauktas specialus vyriausybės posėdis išspręsti energijos problemą.

Daug kas argumentuoja, kad valdžia turėtų išleisti naujų kreditų. Bet parlamento pirmininkas Ivan Pluščė jiems atsakė: „Jei jūs norite popieriaus — valdamosios oficialios valiutos, aš galiu įsakyti tučtuojau ją spausdinti. Bet tai tik padidins jau ir dabar aukštą infliaciją“.

Energijos trūkumas pagaliau privertė parlamento narius pagalvoti apie anksčiau neįsivaizduotiną sprendimą: būtinybę uždaryti kai kurias nepelningas įmones.

„Kadangi negalime neapšildyti butų ar nutraukti kuro tiekimo žemės ūkiui, turėsime uždaryti visą eilę daug kuro naudojančių įmonių“, pasakė energijos ministras Vilen Semenuk.

KALENDORIUS

Lapkričio 24 d.: Šv. Andriejus Dung Lac, kankinys; Križogonas, Mantvinas, Rumbaudas, Žybartė.

Lapkričio 25 d.: Padėkos diena. Kotryna, Gedkantas, Santautas, Gėmilė.

Lapkričio 26 d.: Leonardas, Silvestras, Dobilas, Vygantė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

TRYS „SKAUTŲ AIDO“ INAŠAI

Vienas gražiausių „Skautejų aidų“ vaidmenų lietuviškoje visuomenėje – vieta ir galimybė jauniems žmonėms pasireikšti. Jeigu paklaustumėme visų tų 70 m. bendradarbių – fotografų, dailininkų, straipsnių autorių – sužinotume, kad daugelis savo profesinę pradžią gavo „Skautejų aidu“, pradėjo rašyti ir buvo redakcijos padėjantys. Ligi šiol prisimenu, kiek man reikėjo rašinėti, atspausdinti „Skautejų aidu“, kai buvau keturiolikmetis.

Antras vaidmuo labai svarbus mums, išsiskleidusiems po visą pasaulį – ryšys savo tarpe ir su pasaulio skautų bei skautėlių sąjūdziais. Iš nuotraukų, brėžinių ir žinučių sužinome apie skautus bei skautėles pasaulyje, apie įdomius užsiėmimus, veiklą, jaunus žmones, sąjūdžio rėmėjus. Nors oficialiai Lietuvos Skautų sąjunga nebuvo Pasaulinio sąjūdžio narė, tie patys įstatai bei įžodis riša visus, kurie skautiškai mintimi tik ir gyvena.

Trečias vaidmuo prilygsta kasdienio gerojo darbo kokybei. Nei vienas „Skautejų aidas“ redakcijos ar administracijos narys, narė, tame darbe nesiekė ir neįėjo „didžiausios garbės“. Jeigu viena kita pavardė ir redakcijoje įrašyta, šalia yra broliai ir sesės, kurie ištikimai siunčia žinutes, nuotraukas, straipsnius, redaguoja, renka medžiagą tyliai ir nepastebimai. Lygiai taip pat ištikimai dirba ir darbo administratoriai, spausdininkai – kad tik „Skautejų aidas“ pasirodytų ir mūsų skautiškai šeimai apjungtų. Kiekvienas numeris, nuo pirmojo Šiauliuose ligi paskučiausio mums, išsiskleidusiems po visą pasaulį – ryšys savo tarpe ir su pasaulio skautų bei skautėlių sąjūdziais. Iš nuotraukų, brėžinių ir žinučių sužinome apie skautus bei skautėles pasaulyje, apie įdomius užsiėmimus, veiklą, jaunus žmones, sąjūdžio rėmėjus. Nors oficialiai Lietuvos Skautų sąjunga nebuvo Pasaulinio sąjūdžio narė, tie patys įstatai bei įžodis riša visus, kurie skautiškai mintimi tik ir gyvena.

v.s. A. Saulaitis, SJ
„Skautejų aidas“ redaktorius

LS BROLIJOS IR SESERIJOS VADOVŲ, IŲ DĖMESIUI

GVM („Gintaro“) vadovų mokyklos ir AM („Ažuolo“) mokyklos vasaros stovykla planuojama 1994 m. JAV Vidurio rajone – Rako stovykloje. GVM-AM kursai pareikalauja daug pasiruošimo, tiek kursoriams, tiek vadovams. Reikia pradėti planuoti iš anksto.

Suprantame, jog 1994 m. daug jaunimo ruošiasi vykti į PLJ kongresą ir Lietuvą birželio mėn. laikotarpyje. Norime nustatyti daugumai dalyvaujančių asmenų patogiausią laiką, kad būtų įmanoma praveisti GVM-AM stovyklą. Prašome pranešti iki lapkričio mėn. 30 d., ar būtų kandidatų iš jūsų vietinių GVM-AM vasaros stovyklai, jeigu stovykla vyktų sekančiais: liepos mėn. 3-19 d., 1-17 d., 17-24 d., 24-31 d. liepos 31 - rugpj. 7 d., rugpj. mėn. 7-14 d., 14-21 d.

Norėtume, kad dalyvių būtų bent po dvi skiltis iš Brolijų ir Sesių, sudaryti atitinkama ūpa - draugišką konkurenciją ir t.t. Žinoma, galima praveisti kursą ir su mažesniais skaičiais, tik ne taip efektyviai. Ar GVM-AM stovykla įvyks

1994 m., didele dalimi priklauso nuo jūsų ir jaunų vadovų, ių pareikšto susidomėjimo.

Budėkime!
v.s. fil. Gilanda Matonienė,
„Gintaro“ vadovų mokyklos vedėja

v.s. fil. Kazys Matonis,
LSB vadovų lavinimo sk. vedėjas

PARODA – „75 METAI LIETUVIŠKAI SKAUTIJAI“

Gruodžio 11-12 d. Lietuvių centre, Lemonte, vyks įdomi paroda – „75 metai lietuviškai skautijai“. Paroda bus atidaryta lankymui šeštadienį, gruodžio 11 d. nuo 9 val. ryto. Oficialus atidarymas bus tą pačią dieną, 5 val. vak. Sekmadienį, gruodžio 12 d., paroda bus atidaryta nuo 10 val. r. iki 5 val. vak. Paroda rengia „Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skautiškų draugovė. Rengimo komitetui vadovauja v.s.l. fil. Gina Garunkšytė. Visi kviečiami parodą aplankyti.

„Šiuo keliu eik ir važiok!“ – sako Miško brolis Skydas.

Nutr. sesės Nijolės

PELĖDOS NESNAUDŽIA

Pavasarij sukaktuviniu pokyliu ir paroda atšventuosius „Skautejų aidu“ 70 metų sukaktį, žurnalą redaguojančios „Pelėdos“ neužnūdė savo lizde. Skraide į Jubiliejinę stovyklą, sueigas, renginius, rinko medžiagą. O ką surinko, dosniai dalinasi su skaitytojais jau trijose po atostogų išleistose „Skautejų aidu“ laidose, kuriose vaizdžiai pristatoma žurnalo 70 metų sukaktis, Jubiliejinė stovykla ir kt. O apie redakcijos darbus „pelėda“ vs. Janina Mikutaitienė šitaip eilioja:

Atvirukai iš „Pelėdų“ lizdo

Pagal rašytoją v.s. „Pelėdą“
Nijolę Jankutę-Užabaliene

Metu plunksnų – atvirukas.
Metu antrą – jau ir du!
Bet vargiai skaityt norės kas –
Mažai kam beidomus...

„Skautejų aidu“ buvo krizė:
Būt, o gal visai nebūt?
Tie, kurie daug metų vežė,
Baigė jau visai pražūt.

Ir ieškota, ir prašyta
„Skautejų aidu“ paramyt.
Vedamųjų pažadeta
Ir juokeliu pripaišyt...

„Mes padėsime“, – lingavo
Vadų galvos taip oriai.
Ir Pelėdoms išgaravo
Sveiko proto likučiai...

Ir, štai, jau penkti meteliai
Ramstom „Aida“ mes sparnais.
Dingo visi pažadėliai,
Kaptomės nagais plikais...

Ir taip tupime skausmingos
Nuolatiniam lizde,
Ir be galo mes laimingos
Su Regienės „dūdele“.

Ramdam punda medžiagėlės
Mūsų lizdo tarpdury.
Tai redaktorius prabėgęs
Savo darbų sūkurį.

Gaunam iš jo atvirukų:
Iš Paryžiaus, Lietuvos,
Ir Brazilijos, Kalkutos,
Argentinios tolimos...

Nuotraukos iš viso svieto –
Šviečia ten jauni veidai.
Išdava tai darbo kieta,
– Pareiga – šventi jausmai.

Kur tik einam, ten už skverno
Mes patampome vadus.
Primenam „Skautejų aidu“
Netesėtus pažadus.

Vienas sako: – „Ar žadėjau?“
Kitas, – „Jaiko neturiu!“ –
Viens, – „aš savo atseikėjau“,
Kits, – „vaikaičius auginu“...

Viskas lieka taip, kaip buvę,
Lig užburtame rate...
Ir Pelėdos vėl linguoja
„Skautejų aidu“ vežime...

Bet mes nesame praužę,
Nes stiprių, lygų pečių
„Skautejų aidu“ nuolat stumia
Brolis ViVi su Vladu.

Viską įsai suplanuoja,
Sudėlioja ir sukarpo,
Viską įsai supešioja
Ir nelieka niekur tarpo.

Jis tą „Skautejų aidu“ myli –
Kaip skautybę jam brangus.
Savo darbą plūša tyliai,
Užtarnautas jam dangus.

Taip ir gimsta „Skautejų aidas“
Mielas, margas, įvairus.
Ir prašinta mūsų veidas.
Kai ji gaunam į namus.

Jei suvirpa kam šiandieną
Sąžinė, arba, arba širdis,
Prašome visų – kiekviena
Parašyti mums naujieną;
Prižadėkite nors vieną
Mums atsiųsti gerą dieną.

Mes dėkosim vis ir vis –
Bus tai „Aidui“ paspirtis.

Ne visi čia minimi faktai
atitinka teisybę, ir jeigu būsiu
traukiamas į teismą, – neisiu.
„Pelėda“
Janina Mikutaitienė

KERNAVĖTĖS RUOŠIASI ŠVĘSTI GIMTADIENI

„Kernavės“ tunto 35 gimtadienis bus švenčiamas šeštadienį, gruodžio 11 d., 6 val. vak. Jaunimo centre. Visos dabartinės ir buvusios kernavietės, jų šeimos, draugai ir tunto rėmėjai, os kviečiami dalyvauti sukaktuviniame pokilyje. Bus puiki, dainuojančių kernaviečių atliekama programa, gaudi vakarienė, šokiai ir malonus pabendraavimas, ypač su senokai bemaitytomis sesėmis. Dalyvaukime visos! Apie dalyvavimą iš anksto pranešama tuntininkei Ramutei Kemežaitėi, tel. 778-2679, arba Dainai Aukštulienėi, tel. 312-376-1542.

LS SESERIJOJE

Pasikeitimai pareigose

JAV Vidurio rajono „Neringos“ skautiškų tunto Clevelande tuntininkei Kristinai Freudenberger sausio 1 d. baigus kadenciją, „Neringos“ tuntui vadovauti skiriamos ps. Ingrida Civinskienė, ps. Vilija Nasvytytė-Klimienė ir ps. Livia Pollock.

Sesėi Kristinai dėkojama už įdėtą darbą. Sesės Ingrida, Vilija ir Livia sveikinamos naujose pareigose; linkima joms sėkmingai dirbti, vedant seses Dievui, Tėvynei ir Artimui tarnavimo keliu.

JAV Atlanto rajono Philadelphia „Laisvės varp“ vietininkijos vietininkė s. Alei Maciūnienė, šiose pareigose buvusi septynerius metus, nuo š.m. sausio mėn. 1 d. pasitraukus iš pareigų, vietininkės pareigoms skiriama ps. Laima Bagdonavičienė, 78 Medford Indian Mills Road, Vincenttown, N.J. 08088. Tel. 609-268-8045. Nuosirdi skautiška padėka už ilgametį darbą sesei Alei, o sesei Laimai – sėkmės ir ištvermės „Laisvės varpo“ vietininkijos darbuose.

SKAUTŲ VEIKLA KANADOJE

Darbo iškyla „Rambyne“

Tėvų komitetas ir tuntininkai spalio 16-17 d. turėjo darbą darbo iškyla „Romuvoje“. 25 taltininkai, pasiskirstę grupėmis, iškirto daug medžių, praplėdami pastovyklę, o taip pat atliko daug kitų darbų – pastovyklų išvalymą, vandens sistemos išjungimą žiemai ir kt.

Skautininkai lankė kapus

Kapinių lankymo dieną skautininkai: S. Kuzmas, F. Mockus, V. Morkūnas, V. Sendžikas ir V. Skrinckas aplankė mirusiųjų skautininkų, kių kapus ir uždegė žvakes.

Minima Lietuvos skautijos sukaktis

Lietuvos skautų, čių 75 m. sukakties šventė - Lapkričio 1-oji jau paminėta draugovėse. Bus vėl prisiminta ir gruodžio 5 d. skautiškų Kūčių metu.

Pasiruošimai ateinančių metų stovyklai

Derinantis prie Lietuvoje įvyksiančios Dainų ir tautinių šokių šventės bei Jaunimo kongreso, nutarta 1994 m. vasaros stovyklą „Romuvoje“ rengti rugpjūčio 7-20 d. Pirmasis tos stovyklos reikalai pasirūpinimas įvyko lapkričio 24 d.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

SMAGU STOVYKLOJE

Man labai labai patiko Rako stovykloje! Vilkiukai mus daug kartų apvogė. Užtat, kai buvo šokiai, mes paėmėme jų gairelę. Jie turėjo duoti mums saldinių – skanu! Dabar yra paskutinė diena, ir vadovės jau grįaua palapines.

Simona Dambauskaitė

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penktid. 9 v.r.-3 v.p.p.,
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd.,
šešt. 10 v.r.-2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

DR. LINAS M. KLYGIS

Praktika su
DR. ALLEN C. BERNTHAL
GASTROENTEROLOGUJA
IR KEPENŲ LIGOS
6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeal ligoninės)
Tel. (708) 749-4617
Valandos pagal susitarimą

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS

CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirm., antr., ketv.
1 v. p.p.-7 v.v.
Šešt. 9 v.r.-12
Valandos susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6561

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 596-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-941-2806
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-934-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIS IR PROSTATOS
CHIRURGJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie

Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880

Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563

Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 588-3168
Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

Sesės iš Californijos, dalyvavusios LSS 75 metų Jubiliejinėje stovykloje, Rake.

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUME

Gyvenimas nesulaikoma srove pro šalį plaukia, dienas, mėnesius ir metus nesugrąžinamai su savimi nusinešdamas. Rodosi, dar taip neseniai buvome pačiame įkarštyje, besirengdami šeštajam simpoziumui. Tuomet buvo tik ką pradėjusi kilti tautinio atgimimo banga ir pirmasis simpoziumas, kuriame buvo laukiama daugybės iš Lietuvos atvykstančių. Tad buvo didelis visuomenės susidomėjimas, kadangi turėjo atvykti ir tie, kurie buvo Sąjūdžio pirmutinėse eilėse. O dabar, šiomis dienomis, įvyks VIII simpoziumo atidarymas. Per tą laiką daug kas pasikeitė. Lietuva jau laisva, bet didelio džiaugsmo — nei ten, nei čia nebėra. Per tą laiką mūsų salėse viešėjo ir kalbėjo daug deputatų, ministrų ir net premjerų.

Iš tų visų kontaktų beveik jokios naudos nebuvo, kadangi tai vis buvo politiniai darbuotojai — kurie vienaip kalbėjo, o kitaip galvojo ir darė. Manysčiau, kad dabartinis mūsų svečių iš Lietuvos atvykimas yra dar aktualesnis, kadangi visi atvykstantieji yra akademikai, kurie gali palaipsniui visuomenės opiniją formuoti. Beveik visi esame nepatenkinti tuo, kas dabar Lietuvoje vyksta. Tad reikia stengtis tėvynėi vakarietiška mintį perduoti. Atrodo, jau einama prie to, kad laiškus vėl reikės per keliaujančius perduoti, nes laiškais susirašinėjimas beveik sustojo. Simpoziumai ir yra tam rengiami, kad būtų pasidalinta žiniomis ir patyrimais. Taip sakant, juose yra progos kitus pamatyti ir save parodyti. O tokie akademikų susibūrimai yra būtini, jeigu mes norime juos lietuviškai gyvenime ir veikloje matyti.

Simpoziumai įneša daug gyvumo į bepradedantį mauraus apaugti mūsų gyvenimą. Esame labai plačiai išsimėtę, tad beveik neįmanoma artimesnius santykius palaikyti. Prieš simpoziumą vienas kitas mūsų akademikas yra spaudoje pristatomas, ir po simpoziumo bus aprašymai. Taip pat manyčiau, kad kai kurios paskaitos gal bus išleistos išspausdintos. Tai vis teigiami reiškiniai, kurie jungiasi į bendrą kultūrinę plotmę. Negalima nepaminti ir simpoziumų leidinių, kurie, simpoziumams pasibaigus, nėra numatomi. Ateinančios kartos, kurios norės apie išeiviją išsamiai rašyti, turės ir su simpoziumo leidiniais susipažinti. Tai vis mūsų kultūrinio rūmo plytos, kurias vieną prie kitos sudėję, matome mūsų bendros veiklos pasekmes.

Juozas Žygas

Teko skaityti užuominas, kad bus svarstoma simpoziumų ateitis. Ar beapsimoka išeivijoje juos rengti? Pasisakyčiau, kad tas klausimas iš viso neturėtų būti keltinas. Stebėdamas dabartinę eigą, labai aiškiai matau, kad yra palinkimas išeiviją „apiplėšti“. Beveik visiems leidiniams yra siūloma į Lietuvą persikelti, galbūt greitai teks išgirsti pageidavimus, kad savo bankų sąskaitas į ten perkeltumėme. Jau žinome, kas su „Aidais“ ir „Kariu“ nutiko, teliško tik devintais vanduo nuo kiselio. Teko skaityti, kad ir „Europos lietuvis“, žinių apie Europos ir apskritai išeivijos lietuvių gyvenimą, iš viso mažai bespausdina. Tad tokio laiško nei Lietuva, nei išeivijai nebereikės. Ką sukūrėme, turime stengtis ir toliau išlaikyti. Tai yra dalis mūsų pačių, mūsų dvasinio gyvenimo visumos dalis. Nejaugi norėtumėme kultūrinėje tuštumoje gyventi?

Mūsų didieji renginiai, kurių tarpe yra Mokslo ir kūrybos simpoziumai, pažadina mus iš snaudulio, sujungia ir paskatina bendram darbui. Taip pat ir akademikams, kurie, po tolimus plotus išsisklaidę, mažai galimybės turi su lietuvišiais bendrauti, dalyvavimas simpoziume yra didelė paskata pradėti lietuviškai galvoti ir praplėsti lietuvių kalbos žinias. Taip pat atnaujinti ar pradėti artimesnius ryšius su savo srities kitais darbuotojais, o šiuo atveju galbūt užmegzti ryšius ir su kolegomis iš Lietuvos. Kaip sporto olimpiados yra rengiamos kas ketviti metai, taip pas mus buvo nusistatyta panašios tvarkos laikytis ir simpoziumus rengiant. Panašios tvarkos buvo laikomasi su Dainų ir Šokių šventėmis. Lietuvos atgimimas ir atsiradusios naujos bendravimo galimybės šią mūsų tvarką sumažės. Lietuvos akademikai, kurie dalyvavo šeštajame simpoziume, buvo nustebinti išeivijos akademinių ir intelektualinių lygių, tad tuoju pareiškė norą į simpoziumų rengimą įsijungti lygiomis teisėmis. Tokiu būdu septintasis simpoziumas vyko Vilniuje, o dabar vėl Čikagoje. Tad liko testinamas kas ketviti metai pas mus tuos simpoziumus rengti. Manysčiau, kad ir toliau tos tvarkos prisilaikyti reikėtų, nes simpoziumai įneša dvasinį pakilimą, o mums, gyvenantiems išeivijoje, svarbu nepasikęsti svetimoje jūroje. Tokie suvažiavimai ir bendravimai duoda naujų jėgų ir ryžių. Visiems rengėjams ir simpoziumo dalyviams telieka palinkėti sėkmės!

AŠTUNTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Š.m. lapkričio 24-28 d. Čikagoje šaukiamas Mokslo ir Kūrybos simpoziumas, jau aštuntasis. Jo šūkis: „Išeivija - Mokslo - Kūryba“, o tema: „Išeivijos įnašas į Lietuvos kultūrą“. Tai nereiškia, kad šiame simpoziume dalyvaus vien tik išeivijos lietuviai mokslininkai. Būtų netikslu neįsileisti žmonių iš Lietuvos dabar, kai išeivijoje esantieji jau nėra „buržuaziniai nacionalistai“, o Lietuvos, komunistų partijai žlugus, ne visi „komunistai ar jų pakalikai“. Nesant pakankamai lėšų apmokėti visų, norinčių atvykti iš Lietuvos mokslininkų, keliones, ši kartą svečių iš ten bus daug mažiau, negu 1989 metais vykusiam VI simpoziume, tačiau pakankamai, kad pasijustumė esą vienos tautos vaikai. Išleistame VIII simpoziumo „Kvieslyje“ rašoma: „...Bendrose svarstybėse bus stengiamasi plačiau pažvelgti į išeivijos mokslininkų bei kultūrininkų įnašą Lietuvai, dramatiškai atstaciūsi nepriklausomybės ir žengiantis sunkiu keliu į ekonominę gerovę“. Malonu, kad simpoziume žada dalyvauti ir išvedę Lietuvai ir nepriklausomybę prof. Vytautas Landsbergis.

Į klausimą — kodėl rengiami Mokslo ir Kūrybos simpoziumai, koks jų tikslas — galbūt geriausia atsakymą davė buvusio simpoziumų entuziastas, dabar jau a.a. inž. Juozas Rimkevičius: „Sunku trumpai apibūdinti simpoziumo tikslus, nes iš esmės jie paliečia visus mūsų, kaip tautinės grupės, batus: visuomeninius ir mokslinius, kultūrinius ir tautinius. Ypač iškeltinas jų visapusiškumas; kaip turintis neabejotiną, o gal ir lemiamą reikšmę jų populiarumui. Ir kuo toji apimtis bus pilnesnė, o kultūrinė moksline prasme brandesnė, tuo ji bus įtakingesnė kaip saviesiems, taip lygiai ir gyvenamų kraštų aplinkai“.

Remiantis Mokslinės programos komiteto pirmininko Kęstučio Keblio pareiškimu, aštuntasis simpoziumas turės daugiau plenerinių sesijų, kurios šiomis dienomis aktualia tematika bus idomos ne tik mokslininkams, bet ir eiliniams asmenims, besidomintiems lietuviško gyvenimo apraiškomis.

Mokslinę programą sudaro: Architektūra-dailėtyra (vedėjas

A. GALINIS

Algimantas Bublys); Socialiniai mokslai-sociologija, psichologija, pedagogika, ekonomika, teisė (vadovė Aldona Malcanaitė-Gaškienė); Kalbotyra, literatūra (vadovė Violeta Kelerienė); Technologijos mokslai (vadovas Almis Kuolas); Istorijos ir politiniai mokslai (vadovas Leonas Sabaliūnas); Muzikologija (vedėja Emilija Sakadolskienė); Griežtieji mokslai (vadovas Donatas Šatas); Medicina ir odontologija (vadovas Arvydas Vanagūnas); Teologija ir filosofija (vadovė Aldona Zailskaitė).

Mokslo šakų vadovai yra pakviesti nemažai tos srities mokslininkų-specialistų skaityti paskaitas.

Aštuntojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo organizacinis komitetas, kuriam pirmininkauja Albinas Karnius, rūpinasi simpoziumo ūkine ir renginių sritimi. Čia įeina patalpų parūpinimas, renginiai, simpoziumo leidinys, spauda, radijas, kelionės ir suradimas prieglaudų svečiams iš Lietuvos bei lėšų telkimas visiems simpoziumo poreikiams. Čia darbuojasi daug jau patyrusių lietuviškame darbe visuomenininkų: reikalų vedėja Angelė Karnienė, sekretorė Violeta Drupaitė, išdalininkas Liudas Šlenys, leidinio redaktorius Ramojus Vaitys, registracija — Birutė Vindasienė, lėšų telkimas — Birutė Jasaitienė, Leonas Narbutis, dr. Antanas Razma, viešbučiai/transportacija — Birutė Zalatorienė, parodos — Dalia Šlenienė, renginiai — Angelė Karnienė, Irena Kerelienė, Nijolė Maskaliūnienė ir Aldona Vaitienė; radijo informacija — Leonas Narbutis, spaudos atstovė Lietuvai — Sniegolė Zalatorė, teisinis patarėjas — Povilas Žumbakis.

Simpoziumo programa numatyta tokia: lapkričio 20, šeštadienį, 7 val. vak., Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte, lietuvių dailininkų parodos atidarymas. Trečiadienį, lapkričio 24 d., 7 val. vak., Balzako lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje, Lietuvos generalinio konsulo globojamas, susipažinimo vakaras. Ten bus galima atlikti registraciją ir įsigyti bilietus į simpoziumo renginius. Taip pat bus galima muziejuje apžiūrėti ir naujai at-

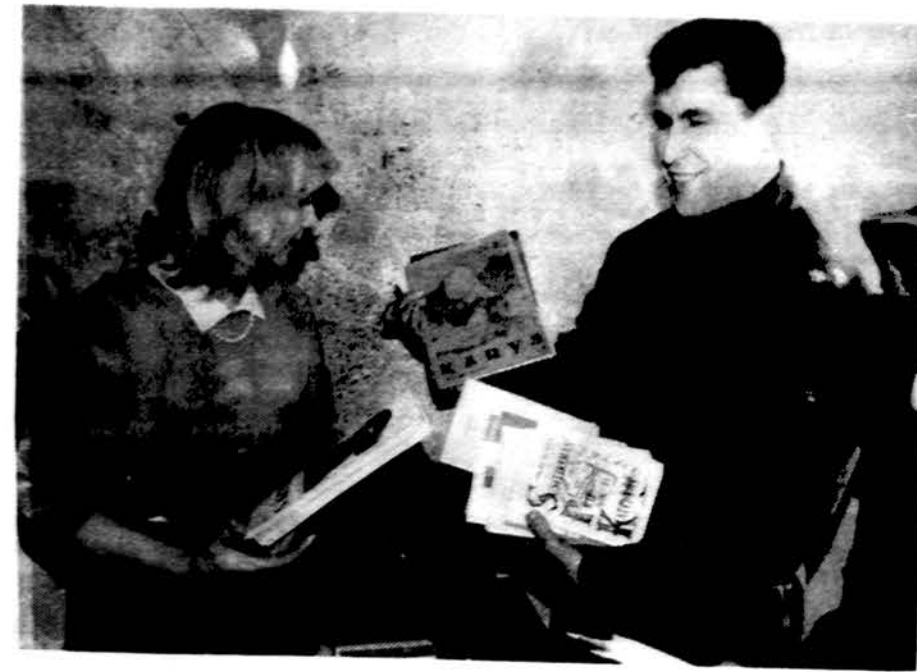
darytą parodą apie lietuvių imigrantus Amerikoje nuo 1864 iki 1914 metų. Ketvirtadienį, lapkričio 25 d., 9 val. ryto, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, didžiojoje salėje simpoziumo atidarymas; po jo — centro klasėse ir salėse paskaitos. Penktadienį, lapkričio 26 d., paskaitos Lemonte, PLC, o vakare, 7:30 val., Jaunimo centre, Čikagoje, literatūros ir muzikos vakaras. Šeštadienį, lapkričio 27 d., paskaitos Lemonte, PLC; vakare, 7 val., užbaigiamasis pokylis Lexington House restorane, Hickory Hills (prie Čikagos). Sekmadienį, lapkričio 28 d., 11 val., Pasaulio lietuvių centro koplyčioje, Lemonte, ekumeninės pamaldos, dalyvaujant vyskupams Pauliui Baltakiui ir Hansui Dumpiui. Po pamaldų simpoziumo uždarymas PLC didžiojoje salėje.

Smulkus paskaitų ir renginių tvarkaraštis bus išspausdintas simpoziumo leidinyje, kurį bus galima įsigyti susipažinimo vakare Balzako muziejuje.

KATALIKŲ JAUNIMO SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 14 d. Kaune, Tarpdieciziniame katechetikos centre, susirinko katalikų jaunimo grupių atstovai aptarti vasaros evangelizacijos darbo rezultatus. Kauno vyskupas augzilas Sigitas Tamkevičius, pasveikinęs jaunuosius, pasidžiaugė sielovados centro veikla ir, prisimindamas Šventojo Tėvo vizitą, padėkojo jaunimui už atliktą evangelizacijos darbą, skirtą Jono Pauliaus II vizito į Lietuvą garbei.

Susibūrimo metu jaunuoliai meldėsi, giedojo giesmes, dalinosi išpuščiais, patirtais keliaujant po Kauno arkivyskupijos parapijas, kurių iš viso buvo aplankyta 50. Vienas renginių serijos organizatorių, kun. A. Kanapka, papasakojo, kaip ši idėja kilo, su koku išradimu ir pastangomis buvo realizuota. Jaunimo sielovados centro vedėja Janina Danielienė padėkojo jaunuoliams ir mokytojams katalikams, kurie subūrė vaikus evangelizacijai, katalikiškos spaudos ir literatūros platintojams, visiems, kurie įvairiais kitais būdais prisidėjo prie Lietuvos labai svarbaus įvykio.

Lina Belevičienė ir plk. Jonas Gečas džiaugiasi spauda, gauta iš Amerikos lietuvių.

KARINĖ SPAUDA LIETUVOJE

Lietuvoje yra atgimę du kariniai žurnalai: „Karys“ ir „Kardas“. „Karys“ yra mėnesinis, leidžiamas Krašto apsaugos ministerijos, redaguojamas Broniaus Čekanausko. Visi keturi viršelio puslapiai spalvoti. Tuo žurnalas pralenkė ano meto tarpukario ir emigracinį „Kari“. Spausdinama informacija apie Lietuvos kariuomenės aktualius reikalus ir gyvenimo įvykius, istoriniai atsiminimai, karinio auklėjimo straipsniai, žinios apie ginkluotę, humoro galaliukai, galvosūkiai. Redakcija turėtų kiek daugiau dėmesio kreipti į kalbą: kratytis iš sovietinių laikų užsilikusios svetimybės. Prenumerata oro paštu 30 dol.

Prieš II pasaulinį karą Lietuvoje buvo leidžiamas, karininkams skiriamas, žurnalas „Kardas“, kuris, kaip ir visa karinė spauda, sovietų buvo uždarytas. Dabar atgijęs „Kardas“ rašo esąs istorinis tautinės minties žurnalas. Jis išėina kartą per tris mėnesius, leidėjas — Lietuvos atsargos karininkų sąjunga — LAKS. Žurnalo iniciatorius, redaktorius ir faktiškasis leidėjas — Antanas Martinionis. Spausdinami karinio, politinio, istorinio pobūdžio atsiminimai, dokumentinė medžiaga, gausiai iliustruojamas.

Šalia šių dviejų žurnalų, KAM dar leidžia laikraščio pobūdžio ir formato „Krašto apsauga“ ir „Savanorių“. Šis pastarasis skiriamas Savanoriškai krašto apsaugos tarnybai (SKAT).

Iš neseniai pasirodžiusių neperiadinių leidinių reikia paminėti „Kardo“ redaktoriaus kpt. A. Martinionio parašytą knygą „Lietuvos kariuomenės tragedija“. Tai 165 puslapių dokumentuota sovietų įvykdyto Lietuvos kariuomenės su-

naikinimo istorija. Knygos gale Norilsko kareivių, ten žuvusių ir gyvų likusių sąrašas.

1993 metais taip pat buvo išleista gen. št. plk. lt. Juozo Listopadskio parašyta knyga „Laisvės ir vergijos metai“. Knygoje 200 psl. Parašyta suglaustai, be retorinių pagrazinimų. Autoriaus gyvenimas pavaizduotas nuo stojimo į Karo mokyklą iki jo visos patirties, kopiant vis aukštesnių pareigų pakopomis, studijų Aukštojoje karo mokykloje akademijs, pagaliau PLP karo mokyklos bataliono vadu. Išskentės visą okupantų rusų pažeminimą, autorius buvo išsiųstas į Rusiją dėstytoju Frunze karo akademijoje, o vėliau prišktas į „Lietuvišką“ 16 diviziją, kur teko būti liudininku divizijos kautynių prie Aleksiejevkos ir Kurše.

Nepriklausomybės metais Lietuvoje buvo leidžiamas neperiadinis „Karo archyvas“, kuriame buvo spausdinami karinės istorijos straipsniai. Sovietai jį sulaukė, o bibliotekose buvusius egzempliorius naikino. Lietuvoje buvo išleista 12 tomų, o dabar pasirodė XIII tomas. Turinyje daug straipsnių, apimančių Lietuvos karinę istoriją nuo XIII amžiaus, baigiant rezistencija. Knygoje 287 puslapiai. Ją redagavo istorijos dr. kpt. Gintautas Surgailis.

Kaip ir visų dabar leidžiamų knygų, čia išvardintose pažymėta, kad „kaina sustartinė“. „Lietuvos kariuomenės tragedija“ ir Listopadskio atsiminimus galima užsisakyti per „Kardą“, siunčiant banko „cashiers“ čekį G. Surgailiui, Totorių 25/3, 2001 Vilnius.

Vytenis Statkus

KAZYS BIZAUSKAS: LIETUVOS ATSTOVAS JAV

PRANAS ZUNDĖ

46

— Vilniuje tautinis klausimas yra labai painus. Daug tam yra priežasčių. Didelę įtaką yra padarę polonizuojanti kunigija ir augštoji bažnyčios hierarchija. Vilniaus miestas daugiausia supolonizuotas, tai tiesa, bet Vilnija turi daug lietuviško gaivalo. Mes žinome, kad Vilnius dabar skursta. Vilnius Lenkijai nereikalingas. Ir mums Vilnius bus iš pradžių ekonominė sunkenybė, nes išskyrus tai, kad Vilnius yra gelžkelių mazgas, jo teritorija yra nederlinga. Visi mūsų sentimentai koncentruojasi Vilniuje. Mes Vilnių pastatėm, jis buvo mūsų sostinė ir mums reikalinga sostinė. Lenkija laiko Vilnių tik kaip kozyrį, mano per Vilnių paimti visą Lietuvą.

Iškilus tautybių klausimui Vilniuje, pasiūliau susipažinti su Vėbelio knyga „La Lithuanie Russe“. Jis ją pasižymėjo.

6. GALIMYBĖS SUSITARTI SU LENKIJA.

Sakiau, kad ir mes nenorime karo su Lenkija, jis neįmanomas, turint omeny mūsų gyventojų skaičių ir Lenkijos gyventojų skaičių. Tačiau mes Vilniaus neišžadėsime.

P. Stetson pasakė: Lenkų oficialių sferų nuomonė esanti, kad jie išsėmė visus susitarimų būdus ir kelius ir nežino, kaip siūlyti naujas derybas. Ar Lietuva negalėtų daryti žygių dėl susitarimo su Lenkais.

Atsakiau, kad Lietuva vargu ar galėtų siūlyti naujas derybas, nes koks nebūtų Lietuvos pasiūlymas, pirmasis postulatų būtų grąžinti Vilnių Lietuvai. Tad

lenkai galėtų primesti Lietuvai, kad ji, atidarydama deryboms duris, jas tuo pat metu uždara.

Jei lenkai sutiktų grąžinti Vilnių Lietuvai, tai, mano asmeniškai nuomone, Lietuva sutiktų daryti kompromisą dėl teritorijos, nusileisdama nuo lietuvių-rusų traktato nustatytos teritorijos, be to gal Lietuva sutiktų padaryti ir šokių tokių nuolaidų ekonominėje srityje.

7. IŠVADOS. P. Stetson yra simpatingas žmogus. Jis reikią pasigailejimo, kad Varšuvoje nėra Lietuvos ministerio, su kuriuo galėtų pasidalinti nuomonėmis ir išgirsti Lietuvos nusistatymą.

Jis turi charakteringą bruožą, kaip didžiųjų valstybių atstovas, išauklėtas tų valstybių dvasioje, kuriam daugiausia dėl ekonominių motyvų neįmanoma mažų valstybių koncepcija.

Be to, būdamas pusantrų metų Varšuvoje, gal kiek yra prisisavinęs lenkų mąstymo būdų, nes juk lenkai yra žinomi, kaip mokantys sudaryti jiems atitinkamą atmosferą. Gal tai yra pastebėjimas mūsų draugai State Departmente, nes turiu žinių, kad jo atsilankymas pas mane buvo ne visai nepripuolamas.

P. Stetson ketina atkankyti šį pavasarį Vilnių. Kadangi dėl ligos jau trys dienos kaip neišėmė iš namų ir dėl tos priežasties negalėjau jo asmeniškai revizuoti, tai parašiau jam laiškelį, kuriame tarp kitko daviau sugestiją atvykti incognito iš Rygos į Kauną, kad nuodugniau išaiškinti jam rūpimus klausimus.

Pažymėtina yra latvių reakcija į žinias apie Lietuvos derybas su Sovietų Rusija ir nepuolimo sutarties pasirašymą. Lietuvai pasirašius nepuolimo sutartį su Rusija, „Christian Science Monitor“ spalio 15 d. išspausdino savo korespondento žinią iš Maskvos, kad Lietuvos pavyzdį seką ir kitos Pabaltijo valstybės. Tarp kitko to žinioji sakoma: Oficialios Sovietų

sferos sveikina tuos ženklius, kad Latvija ir Estija juda iš lenkų įtakos orbitos, kuri, kaip manoma, siekia sudaryti Pabaltijo valstybių bloką, priešingą Sovietų Sąjungai.

Tą pačią dieną „Associated Press“ pranešė iš Maskvos, kad Latvija ir Rusija netrukus pradėsiančios derybas dėl neutralumo sutarties, panašios į tą, kuri buvo padaryta tarp Lietuvos ir Rusijos.

Matomai toji žinia paskatino latvius duoti „Associated Press“ „dementi“. „Dementi“ buvo ypatingas tuo, jog 1-a sakoma, kad sutartis svarbiausia nukreipta prieš lenkus, ko iš pačios sutarties negalima būtų pasakyti; 2-a norima pabrėžti ypatingai kontakto tamprumas tarp Latvijos, Estijos ir Suomijos, kuris siekia net taip toli, kad nei viena jų nepasirašysianti sutarties, kuri nebūtų priimtina kitoms dviem valstybėms; 3-a duodama suprasti, jog Lietuva atsisakydama nuo Pabaltijo valstybių, tarytum net nėra Pabaltijo valstybė.

Charakteringas bruožas dar ir tas, kad tas „dementi“ pateiktas ne Pasiuntinybės, bet Generalinio konsulo New Yorke'.

Kadangi taip pasitaikė, kad pasiuntinybės sekretorius Rabinavičius turėjo pasimatyti su Latvii pasiuntinybės patarėju Olins, tai H. Rabinavičius buvo K. Bizausko paprašytas stipriai reaguoti prieš jį Gen. konsulo žygi, laikant jį net negalimu, esant draugiems santykiams.

Kiek anksčiau Lietuvos vyriausybė buvo pradėjusi tirti ekonominės unijos su Latvija galimybes. Tuo klausimu pasisakytį buvo paprašytas ir K. Bizauskas. Jo nuomonė buvo tokia:

(Bus daugiau)

Lietuvos Seimo vicepirm. Egidijus Bičkauskas ir Juozas Kojelis iš Los Angeles, CA, Detroite LB ruoštos popietės (lapkričio 14 d.) metu.

Susipažinkime

JURGIS RIŠKUS, „DRAUGO“ FONDO PIRMININKAS

Greitos orientacijos, kūrybinės galvosenos — tai Jurgis Riškus, istengęs patraukti įvairias asmenybes į talką Lietuvai, o dabar pasiryžęs padėti vieninteliui išeivijos lietuvių dienraščiui „Draugui“ išsiskirti iš finansinių sunkumų ir pirminkauti neseniai įsteigiamam „Draugo“ paramos fondui.

Lankęs Proviso West gimnaziją, Jurgis baigė psichologiją University of Illinois, Circle Campus, ir dabar dirba Mack sunkvežimio įmonės pardavimo skyriuje.

Jurgio tėvai, dr. Stasė ir Kazimieras Riškai, Pasaulio Lietuvių centro Lemonte rėmėjai, veždavo jį ir jo broli Kęstutį bei sesutę Aldoną į demonstracijas už Lietuvą. Taip pajutę tėvų susirūpinimą gimtuju kraštu, ir vaikai jautė pareigą neatitolti nuo Lietuvos. Kęstutis, elektros inžinierius, ir Aldona, socialinių reikalų įstaigos darbuotoja, remia Pasaulio Lietuvių centrą ir Mercy Lift.

Jurgis lankė Kristijono Donelaičio lituanistinę mokyklą, baigė Čikagos aukštesniąją lituanistinę mokyklą, priklausė ateitininkams ir skautams. Buvo miško brolis, akademikas. Nuo gimnazijos tebežaidžia Lituanicos krepšinio komandoje. Priklausė teatrinei grupei „Antram kaimui“ ir su ja 1989 m. gastrolavo Lietuvoje.

Pirmą kartą Jurgis buvo Lietuvoje 1985 m., ir nuo tada užsidėgė rimta, lietuviška veikla. Lietuva pasidarė itin svarbi, ir jis labai panorą jai padėti — siuntė siuntinius, palaikė ryšius su žmonėmis. Jis sako: „Mes žiūrime į Lietuvą kaip šeimą ir mes turim jai padėti. Kai pradėjome darbą su Pasaulio Lietuvių centru ir su Mercy Lift, manėme, kad tai vienkartinė proga...“

Jurgis ir jo žmona Rita turi 10 m. Justiną ir 4 m. Paulių. Justinas lanko Lemonto Maironio lit. mokyklą, o Paulius Lemonto Montessori mokyklėlę „Žiburėlį“. Jurgis teigia, jog yra „svarbu, kad vaikai lankytų lituanistinę mokyklą, turėtų pagrindą mokėti kalbą, kad bendrautų su lietuvišiais“. Jurgis ir Rita dirba ne tik su Montes-

sori, bet bando išlaikyti ir Sv. Kazimiero parapiją Gary, Indianoje, kur Rita užaugo.

Jurgis mano, daug jaunų žmonių nepatenkinti tėvais, kad jiems nedavė lietuviškos kultūros, nes ta kultūra labai vertinga. Daugelis žmonių nori priklausyti kokiame nors išimtiname klube, o mes esame laimingi, nes mes gimstame į tokį ypatingą „klubą“, kuris apima visą pasaulį. Kur tik nuvažiuosi, lietuviai mielai priims. Per lietuviškumą turime draugų visame pasaulyje. Jurgis tvirtina: „Yra smagu bendrauti, ir jeigu lietuvių jaunimas tarpusavyje nebendrauja, jis save skriaudžia“. Tėvai turi paraginti vaikus dirbti ir prisidėti prie veiklos“.

Pasaulio Lietuvių centrą Lemonte įsteigė grupė lietuvių, kurie manė, kad jie viską gali įveikti. „Norėjome įtraukti tuos lietuvius, kurie į Čikagą nevažiuoja“. Atrodo, kad tai pavyko, nes Centre dabar jau beveik trūksta vietos. Maironio lituanistinę mokyklą yra didžiausia išeivijoje, o Montessori irgi klesti. Jurgis aiškina: „Mes norim „pagauti“ vaikus, kol jie maži, kad nuo pat gyvenimo pradžių augtų lietuviškai“.

Po dvejų metų nuo PLC įsteigimo įsikūrė Lithuanian Hotline, kurios tikslas buvo greitai užsienyje reaguoti į įvykius Lietuvoje. Buvo svarstoma, kaip pritraukti amerikiečius padėti Lietuvai. „Sekėm amerikiečių spauda, radiją, televiziją“. Eilinis amerikietis nelabai norėjo įsijungti politiniai, bet buvo aišku, kad mielai padėtų sergančiam vaikučiui. Tokiu pagrindu įsikūrė Mercy Lift, nušuntusi per 30 milijonų dol. vertės suaukotų medikamentų Lietuvai.

Riškų pasiryžęs nepasiduoti. „Mes turim padėti Lietuvos laisvę išlaikyti. Kiekvienas paaugotą doleris galėtų išgelbėti kieno nors gyvybę. Žinoti, kad galime žmonėms padėti, yra labai ypatingas, retas jausmas. Deja, kartais lietuviai ieško įvairių pasiteisinimų, kodėl neaukoja.“

Panašia pasauležiūra vadovaujasi ir Rita Riškienė, jos brolis, chiropraktikas dr. Edvar-

Šiaulių Pedagoginio instituto rektorius A. Gudiniavičius ir mok. Stasė Vaišvilienė, Montessori auklėjimo sistemos kursų vedėja, instituto muziejuje.

DVASINĖ IR MATERIALI PARAMA

Stasė Vaišvilienė 25 metus direktoriavo Colorado valstijos Montessori mokykloje amerikiečių vaikams. Jausdama savotišką skolą Lietuvai už gautą mokslą jaunystėje, aštuntąją dešimtį metų pradėjusi pedagogė savo įgytą gerąją darbo patirtį nusprendė skleisti gimtinėje. Viešnia iš Amerikos šiemet antrą vasarą vadovavo Šiauliuose vykusioms pedagoginio instituto kvalifikacijos kėlimo fakulteto organizuotiems kursams. Juos lankė iš Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Mažeikių, Radviliškio, Pakruojo, Kuršėnų mokyklų bei vaikų lopšelių-darželių susirinkusios 28

moterys, kurios savo mokomajame ar auklėjamajame darbe bando vadovautis Montessori metodais ir nori dar labiau juos įsisavinti.

Visas dvi savaites kursų klausytojai glaudėsi Šiaulių logopediniuose vaikų globos namuose. Čia yra sukaupta daug, Montessori metodu dirbant, reikalingos vaizdinės medžiagos. Čia daugumas auklėtojų bando sukurti naują darbo keliu. Tad amerikietės skleidžiamų teorinių žinių praktiškai patikrinti nereikėjo važiuoti Amerikon, užteko Šiaulių.

Būdamas patenkintas už Šiauliuose sudarytą darbingą aplinką ir norėdamas padėti pamėgtiems vaikų namams, Stasė Vaišvilienė savo krašte surado

lietuviukams pagalbos ranką galinčių ištiesti rėmėjų. Jos viešėjimo dienomis miesto paštininkai pirmieji nustebo neįprastai dideliu siuntiniu iš Amerikos. Adresatai, atidarę dėžę, joje rado rūbelių, batukų, kanceliariinių priemonių, saldinių ir, žinoma, — knygų, paveikslėlių. Visą, pasirodo, sudėjo Colorado valstijos Denver miesto Lietuvių bendruomenė. Jie taip pat surinko 200 dolerių, kuriuos šiauliečiams įteikti buvo įpareigota Stasė Vaišvilienė.

Išleisti pinigų visais laikais nebuvo sunku, bet kaip tai padaryti su kuo didesne nauda, dažnai reikia pagalvoti. Vaikų globos namų kolektyvas liko ištikimas Montessori dvasiai — didžiąją dalį lėšų nusprendė panaudoti ekskursijoms. Visi, namuose vasarojantys, berniukai ir mergaitės, turėjo progos ne tik susipažinti su Klaipėdos įžymybėmis, bet ir pabraidyti po Baltijos jūrą, statyti smėlio pilis. O kur dar išpūdziai, patirti pirmąsias važiuojant traukiniu, autobusu. Žodžiu, kelionių dienomis sužinota daug daugiau, negu tai būtų buvę galima pasiekti per keletą, tik taip keturių sienų praleistų, savaitių.

O likusieji doleriai irgi randa šeiminkus. Vieno kito pinigų prirėkia ūkiniams reikalingam, kitiems kultūriniam poreikiams. O kada gaisro nelaimė įsibrovė į vienos auklėtojos namus, nors šiočia tokia parama suteikta iš tos pačios labdaringos sumos.

Vytautas Ruškys

Thanksgiving Day Greetings

Best Wishes to our many friends and patrons for a Happy Thanksgiving Day Courtesy of
Pulaski Savings and Loan Association
3156 South Norgan Street
Chicago, Illinois
Phone: (312) 927-3500

Happy Thanksgiving Day to all our wonderful Lithuanian friends. May they always be thankful for the freedom they have finally won: Courtesy of
Independent Paving Co.
Bellwood, Illinois
Phone: (708) 544-7120

Thanksgiving Day Greetings from
Park Food & Liquor Mart
2610 W. 71st St.
Chicago, ILL.
Phone: (312) 776-1821
Open Monday thru Saturday
8 a.m. to 9 p.m.
Sunday 8 a.m. to 6 p.m.

Thanksgiving Day Greetings
Vacation World Travel
4008 W. 63rd St.
Chicago, ILL.
Phone: (312) 767-1900
Complete travel services
Honeymoon specialists
No charge for our services

Thanksgiving Day Greetings to our many friends courtesy of the
Leitz Die & Tool Co., Inc.
5462 N. Damen Ave.
Chicago, ILL.
Phone: (312) 271-1408

Thanksgiving Day Greetings from
Lawn Lanes
6750 S. Pulaski
Chicago, ILL.
Phone: (312) 582-2525
Open Bowling Thanksgiving Day

Kenn's Family Bowling Pro Shop
4700 W. 103rd St.
Oak Lawn, ILL.
Phone: (708) 499-4000
Columbia-AMF-Ebonite-Brunswick
Shoes, Bags & Accessories
Mon. — Fri. 11 a.m. to 8 p.m.
Sat. 11 a.m. to 6 p.m.

Thanksgiving Day Greetings from
Sentinel Paint & Varnish Co.
2301 North Pulaski Road
Chicago, ILL.
Phone: (312) 342-1272

Thanksgiving Day Greetings to our many friends Courtesy of
Sludge Removal and Sewer Service
2315 West Moffat
Chicago, ILL.
Phone: (312) 889-5175

Thanksgiving day greetings to our many friends
Courtesy of
Dixie Billiard Equipment & Supplies
15407 S. Cicero Ave.
Oak Forest, ILL.
Phone: (708) 687-0144

Thanksgiving day greetings
Doubek Pharmacy and Medical Pharmacy
3846 W. 63rd St.
Chicago, ILL.
Phone: (312) 581-1122
Specializing in colostomy, enteral and diabetic supplies

Thanksgiving day greetings to our friends and patrons
Ideal Auto Parts
4639 S. California Ave.
Chicago, ILL.
Phone: (312) 523-5277
Automotive parts for all cars

Thanksgiving day greetings to our many friends
Courtesy of
Loyal Casket Co.
134 S. California Ave.
Chicago, ILL.
Phone: (312) 722-4065

Best wishes for a Happy Thanksgiving from
Manik Motor Sales
1800 N. Cicero Ave.
Chicago, ILL.
Phone: (312) 885-6867

Best wishes for a Happy Thanksgiving day from
Mt. Greenwood Hardware & Supply
3124 W. 111th
Chicago, ILL.
Phone: (312) 881-9770

Old Fashioned Candies
6210 Cermak
Berwyn, ILL.
Phone: (708) 788-6668
Home of French cream
Chocolate novelties
All types of boxed candies

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

FOR RENT
2 bedrm. 2 baths. apt. appliances optional; 2 flat bldg. Available December; 71st & Lawndale vic.
Call 312-582-0921.

HELP WANTED

Looking for a mature person to speak Lithuanian to me one hr. a week in Wheaton, Glen Ellyn or Glendale Hts. area. Call Dana 708-665-9333.

MISCELLANEOUS

Norlu pirkti akordeoną ir armoniką (concertina). Kreiptis 708-755-6444.

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

IMEX AMERICA, INC.
524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje; siunčia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

• 1918 m. lapkričio 11 d. Vokietija ir Sąjunga pasirašė Pirmojo pas. karo paliaubų sutartį.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar Parduodant
• Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
• M.L.S. Kompiuterių ir FAX pagalba
• Nuosavybės įkainavimas vertul
• Perkame ir Parduodame Namus,
• Apartamentus ir Žemę,
• Pensininkams Nuolaida.

FOR SALE
By owner Ford City condo: 1 bedrm., 3rd fl. Elevator Bldg. Call Mr. Jones 708-974-3413

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybų pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas vertul.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Jau 30 metų organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis.
Siūlome naują paslaugą mūsų klientams. Iki kovo 31 d., 1994 m., galite nupirkti bilietus iš Vilniaus į įvairius Amerikos miestus patiomis pigiausiomis kainomis. Bilietai apmokami mūsų raštineje, Evergreen Park ir atsiimami mūsų raštineje, Vilniuje.

New York	\$750.00—\$800.00
Chicago	\$830.00—\$880.00
Seattle	\$930.00—\$980.00
Los Angeles	\$1,000.00—\$1,050.00

Maloniai, sąžiningai ir profesionaliai Jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmd., antrd., ketvirtd. ir penktid. 9 v.r.—5 v.p.p. ir trečd. 9 v.r.—7 v.p.p. American Travel Service, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642.

LITUANICA COMMERCE & CARGO INC.
PIGIAUSIOS KALĖDINĖS AIR CARGO SIUNTOS Į LIETUVĄ
Tik per LITUANICA C&C INC. nuo lapkričio 20 d. iki gruodžio 20 d. su 25% nuolaida galite pasiųsti šventinius siuntinius savo artimiesiems Lietuvoje be maito mokesčio.
Kainos siuntiniams iki 40 sv. — 1 sv. \$1.95
virš 40 sv. — 1 sv. tik \$1.85
Siuntinius atvežkite patys arba atsiųskite per UPS. Iš namų paimame be papildomo mokesčio. Amerikietiško maisto siuntinys, 42 sv. — \$69, pristatomas Jūsų giminei Lietuvoje per 10 dienų.
6607 S. PULASKI RD. CHICAGO, IL 60629
Tel. 1-312-585-8700. Fax 1-312-585-8922

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadieniais girdimos nuo 12 v. iki 1 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908-753-5636.

• Dovana, kuria gavėjas džiaugsis visus metus: „Draugo“ prenumerata.
• Tikra draugų tik nelaimėje pažinsi, o su dienraščiu „Draugo“ galima bendrauti kasdien.

Riškų šeima (iš kairės): Justinas, Paulius, Rita Riškienė, už jų — Jurgis Riškus.

Indrė

S. DARIUS – LIETUVOS KARO AVIACIJOJE

VYTAUTAS DOVYDAITIS

Sportinės aviacijos veteranas, žurnalistas

S. Darius susižavėjo aviacija dar paauglystėje, jos raidos pradžioje. Matė pirmuosius brolių Wright skrydžius prie Čikagos 1911 metais. Pasaulinio karo metais jam tapti lakūnu nebuvo lemta, nors j Amerikos kariuomenėje stjo ne mobilizuotas, bet savanoriu. Buvo paskirtas į artilerijos ryšių tarnybą. Netoliese sprogusio artilerijos švedinio skveidra sužeidė jį į šoną, pusantro mėnesio gydesi. Kvėptelėjo ir nuodugniau dujų, kurias pavartojo vokiečiai. Tai jo sveikatai labai ilgai atsiliepė. 1919 metais demobilizuotas, sugrįžo į Ameriką, bet nepatyrė džiaugsmo. Liūdino iš Lietuvos gaunami gimininių laiška: okupuota tėvynė vokiečiai niokojo kaip įmanymai: be saiko kirtu miškus, grobė derlių, pusbadžiū marino gyventojus. Dar siautė demoralizuotos kariuomenės daliniai. Jos būriai plėšikavo, slapstydamiės giriose, nors nepriklausomybė jau buvo paskelbta.

1920 metų vidurvasarį Steponas Darius sugrįžo į Lietuvą ir buvo priimtas į Lietuvos karo mokyklos ketvirtąją laidą. Greitai bėgo dienos tėvų žemėje. Užsiėmęs nuo ryto iki vakaro, dažnai net ilgiau, ir ne vien karo mokslais. Tai, kai aiškino vyresnieji karininkai lektorai, daug kas patirta pasauliniame kare Prancūzijoje. Jau pasibaigė lietuvių kovos su lenkais. Bet ne taip, kaip troško Darius ir visi tautiečiai. Lietuvos sostinė ir beveik trečdalis teritorijos liko Lenkijos okupacijoje.

Kariūnas Steponas Darius buvo labai jautrus, visur skubėdamas. Dirbteli į laikrodį – ir išnyksta. Draugai žinodavo: gal Žaliakalnio ažuolyne futbolą spardo arba moko vyrus vaikystėje pamėgtojo beisbolo. Brangiai jam pačiam tas žaidimas kainavo. Muštas lazda iš peties, dideliu greičiu lekiantis kietas kamuoliukas pataikė į veidą, sužalojo nosį. Ji ir liko šiek tiek įlinkusi.

Darius, gyvendamas Lietuvoje, sportavo visą laiką, o jo didžiausias troškimas buvo tapti lakūnu. Priekabūs medikai, baigus Karo mokyklą, „atsijoję“ beveik trečdali panorosui skraidyti, bet pagyrė Stepono sveikatą. Regėjimas aštrus, klausau – taip pat. Užgrūdinto sportininko širdis stipri, reakcija staigi.

1922 m. spalio 12 d. Steponas Darius pakilo pirmą kartą vienas, palikęs savo instruktorių Pavlovą žemėje. Nuo tada jo gyvenimo neatskiriama dalimi tapo sparnai, kurie jį lydėjo į tragiškos žūties pušynuose prie Soldino 1933 metų liepos 17 d., drauge su kitu Atlanto nugaletoju – Stasiu Girčiu.

Darius skraidė noriai, krovė patirties bagažą, minutes, valandas, dešimtis jų. Tuo pačiu gyvenimo keliu ejo ir nemaža jo bičiulių, su kuriais susitikdavo prie lėktuvų kiekvieną skraidymo dieną. Bet šis kelias nebuvo toks lygus, kaip įsivaizdavo daugelis. Dažnos avarijos, žuvusių draugų laidotuves blėsino erd-

vių romantiką. Atsargesnieji paliko aviaciją, isigijo kitas, žemiškesnes specialybes. Steponas Darius ir jo artimi draugai konstruktoriai J. Dobkevičius ir A. Gustaitis, Lietuvos aviacijos veteranai karo lakūnai L. Pešecas, J. Mikėnas, J. Pyragius ir nemaža kitų lakūnų daug metų atidavė Lietuvos karo aviacijai ugdyti.

Steponas Darius Lietuvos karo aviacijoje tarnavo nuo 1922 m. pradžios iki išvykimo į Ameriką 1927 m. gegužę. Skraidė trijose kovinėse eskadrilėse įvairių tipų lėktuvais. Už gerai atliktus naktinius skridimus S. Darius, J. Garolis ir L. Pešecas gavo originalią padėką. Tuomet (1925 metais) Klaipėdos kraštas jau buvo prijungtas prie Lietuvos, ir tiems lakūnams buvo leista nusikristi kelioms dienoms atostogų į Klaipėdą. Tai buvo pirmoji Lietuvos lakūnų viešnagė šiame pajūrio mieste.

Netrukus po sugrįžimo Steponas buvo perkeltas į pirmąją Čekoslovakiskų naikintuvų eskadrilę, kuriai tuo metu vadovavo E. Kraucevičius, karo aviacijos viršininko generolo Kraucevičiaus brolio sūnus. Nors naikintuvą „Smolik-20“ Steponas gerai valdė, bet čia patyrė daug neteisybės, nemalonių. Visam gyvenimui liko skaudžiai įbrėžta širdgėla. Tuo laiku vyriausiasis štabas buvo numatęs pasiūti S. Darių, gerai kalbantį angliškai, į aukštąją aviacijos mokyklą Anglijoje. Bet išaiškėjo, kad gen. Kraucevičius jau buvo numatęs kitą kandidatą – pirmosios eskadrilės vadą vyr. leitenantą E. Kraucevičių. Kadangi S. Darius dalyvavo sukilime, kuriam pasibaigus, nepaisant karą laimėjusių valstybių nepalankaus požiūrio į Lietuvą, Klaipėdos kraštas vis dėlto atiteko Lietuvai, Darius buvo pakviestas į Vyriausiąją kariuomenės štabą. Reikalai susiklostė taip, kaip jis nesitikėjo. Buvo atsiųsta, kad 1923 m. sausio 21 d., į Klaipėdą atplaukus Anglijos karo laivams su ypatingąja komisija ginkluoto konflikto aplinkybės Klaipėdoje ištirti, šią misiją pasitikti buvo pasiūstas ir Steponas, laisvai kalbantis angliškai.

Darius paaiškino, kad sukilimas įvykdytas ne prieš sąjungininkų atstovus, bet prieš vietinę vokiečių valdžią, amžiais engusią Klaipėdos krašto lietuvius. O dėl ginkluoto susirėmimo su prancūzų įgula sukilėliai apgailėstauja ir atsiprašo. Naktį juk neatskirsi, kas šaudė – vokiečių žandarai ar prancūzų Alpių šauliai.

Toks aviacijos viršininko „apėjimas“ jam nežinant ir ne dėl Dariaus kaltės sukėlė tikrą audrą. Kraucevičius griežtai pasisakė prieš tokią komandiruo-

(Bus daugiau)

• Nellie T. Ross buvo pirmoji moteris Amerikoje, 1924 m. lapkričio 4 d. išrinkta gubernatore. Rinkimai įvyko Wyoming valstijoje.

Ses. Nijolei Sadūnaitė (viduryje) viešint Miunchene pas Eleną ir Juozą Kaičius (prieš maždaug 4 metus).

DIPL. TEIS., ŽURN. JUOZĄ KAIRĮ PRISIMENANT

Pastaruoju laiku daug vyresnės kartos lietuvių apleidžia šį pasaulį. Šm. liepos 6 d. rytą sustojo plakusi Juozo Kairio širdis. Jis atsisveikino su šiuo pasauliu ir su ištikimais jį visą gyvenimą lydėjusia žmona Elenute. Jis gyveno Vokietijoje ir palaidotas Miuncheno Westfriedhof kapinėse su vietos vokiečių kataliko kunigo atliktomis apeigomis.

Velionis gimęs 1902 m. spalio 20 d. Jukoviškių km., Kubilniko parap., Švenčionių apskrityje. Ten pat pradėjo pirmuosius mokslus, bet jau po Pirmojo pasaulinio karo Kaune baigė Vytauto Didžiojo universitetą Teologijos filosofijos fakultete filosofijos skyrių, o vėliau

Teisės-ekonomijos fakultetą, teisės skyrių.

Jaunystėje jis buvo veiklus ateitininkas, skautas, dirbo su miesto darbininkais ir daug rašė įvairiuose laikraščiuose, ypač „Darbininke“, vėliau „Teisėje“. Su profesorium Antanu Tamošaičiu paruošė lietuvių kalba seniausią pasaulio teisės kodeksą – Hammurabio įstatymą, kurį išleido Vytauto Didžiojo universitetas.

Atlikęs teismo kandidato stažą Kauno Apygardos Teisme, išlaikęs teisėjo egzaminus, jis pirmą kartą buvo paskirtas Kauno Apylinkės teismo teisėju, vėliau perkeltas į Vilniaus Apylinkės teismą, kur dirbo jo iš jaunystės pažįstama draugė Elenute.

LIETUVOJE IR MIRUSIUS PALYDI INFLIACIJA

Lietuvos gyventojams, ypač pensininkams ar seneliams globantiesiems, didėja rūpesčiai dėl kainų kilimo ne tik buitinių gyvenimo poreikiams, bet ir iš jo išskeliamų ir amžinybės. „Lietuvos rytas“ (1993.X.29) skelbia spalio mėnesį pakilusias ne tik maisto kainas, bet ir šildymą, bet ir mirus šarvojimo salės nuomą.

Vilnius, spalio 28 d. (BNS). Per mėnesį nuo rugsėjo iki spalio vidurio Lietuvoje pabrango pagrindiniai maisto produktai, komunalinės, buitinės, transporto bei kitos paslaugos.

Valstybinės kainų ir konkurencijos tarnybos duomenimis, spalio 16-ąją, palyginti su ta pačia rugsėjo diena, 4,9 proc. pabrango visų rūšių balta ir juoda duona, išskyrus „Pajūrio“, kuri atpigė 5,2 proc. Kvietiniai aukščiausios rūšies maltai pabrango 4,6 proc.

Spalio viduryje 3,6 proc. brangiau nei prieš kainavo mėsa ir jos produktai. Pavyzdžiui, jautienos kumpis pabrango 3,1 proc., kiaulienos kumpis – 3,4 proc., I kategorijos vištos – 0,9 proc., virtos dešros – 6,6 proc.

Pieno ir jo produktų kainos pakilo kiek mažiau – vidutiniškai 2 proc., tačiau sviestas pabrango 4 proc. Cukraus kainos per mėnesį šoktelėjo net 21 proc. – nuo 2,20 iki 2,66 Lt už kilogramą. 8,5 procentais pabrango kiaušiniai, tačiau kiek atpigė daržovės. Pavyzdžiui, bulvių kainos nukrito daugiau kaip 14 proc., kopūstų – 10 proc., burokėlių ir morkų – 11-12 proc. Obuolių kainos nesikeitė.

Net 6,25 karto pabrango buto apšildymas. Per mėnesį padidėjo visų komunalinių paslaugų kainos, išskyrus keleivinius liftus, naudojimąsi kuriais atpigė 0,9 proc.

Ritulinės paslaugos spalį, palyginti su rugsėju, brangesnės 5-13 proc., tačiau išsinešimo trąšų šarvojimo salę spalio 16-ąją buvo galima net 51 proc. brangiau nei mėnesio pradžioje.

Benzinas per mėnesį pabrango 2,5-3 proc., o dyzelinis kuras 1 proc. atpigė.

Valstybinė kainų ir konkurencijos tarnyba vidutines prekių ir paslaugų kainas šalyje suskaičiuoja remdamasi miestų

Su ja 1942 m. vasarą sukūrė laimingą šeimos židinį. Vilniuje jis dar anksčiau skaitė teisės paskaitas Policijos mokykloje ir Liaudies universitete.

1944 m. vasarą, raudonajai bangai vėl užplūstant Lietuvą, abu Kairiai tik su dviračiais pasitraukė į Vakarus ir laimingai pasiekė Hanau lietuvių stovyklą. Iš čia per Stuttgartą, vėliau Mittenwaldę, galutinai pasiekė Miuncheną, kur ir dabar tebegyvena. Išėjimo jie abu įsijungė į platų visuomeninį darbą. Jis, nors pats būdamas ne per stipriausios sveikatos, įsijungė į daugelį organizacijų: Vlike atstovavo Darbo Federacijai, Lietuvių Bendruomenės garbės teismo pirmininkas, Kontrolės komisijos pirm., Lietuvių teisininkų draugijos Vokietijos pirmininkas. Taip pat Laisvųjų egzilių žurnalisto valdybos ir Europos Sąjungos narys. Jo žmona Elenutė buvo ne tik jo talkininkė ir padėjėja, bet ji pati buvo plačiai įsijungusi į šalpos darbą per Balfą ir kitas šalpos organizacijas. Apie tai daug ir plačiai aprašė prel. J. B. Končius savo atsiminimuose iš Balfos veiklos, kai jis po karo lankėsi Vokietijoje.

Visi, kurie anksčiau skaitydavo lietuvišką spaudą, galėjo pastebėti „Draugo“ dienraštį turintįs J. Kairio straipsnius, bet vėliau, silpnėjant jo sveikatai, rašydavo tik tiems laikraščiams, kurie jo straipsnių pageidavo. Našlė El. Kairienė, norėdama kad lietuviški ir katalikiški laikraščiai galimai ilgiau išsilaikytų, pasiuntė į „Draugo“ paramos fondą 200 dol. įnašą ir tuo pačiu nori įamžinti savo vyrą Juozą „Draugo“ remėjų sąrašuose.

Rašantis šias eilutes su dideliu sielvartu gedi savo geriausio draugo ir bičiulio, su kuriuo prieš dvejus metus paskutinį kartą labai liūdnai atsisveikinome, lyg nujausdami, kad tai yra paskutinis mūsų pasimatymas šioje ašarų pakalnėje. Dabar reiškia gilia užuojautą gerajai Elenutei dėl jos vyro mirties ir dėkoju jai, kad ji mus kaip mama ramino.

Br. J. Juozas Gruzdas

Brangiai Žmonai ir Mamytei

A.†A.

SOFIJAI BERNATAVIČIENEI

iškeliavus Amžinybėn, jos vyrui, uoliam dainavičiui STASIUI, dukrai NIJOLEI ir jos šeimai bei kitiems artimiesiems reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą.

L. M. A. Dainava

KALĖDINIAI SIUNTINIAI IR TRANSPAK

Talpintuvai į Lietuvą – kas savaitę. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Pinigai pervedami doleriais.

ŠVENTINIAI ŽIEMOS SIUNTINIAI

\$39 Aspirino 250 tbt., multivitaminų 250 tbt., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata „Citron“, kakava, apelsinų koncentratas, vafiliai, aliejus, mėsos konservai.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

\$98	Dešra	1,5 kg	Mėsos konservai	3 dėž.
	Sprotai	3 dėž.	Apelsinų koncentr.	1,5 ltr
	Margarinas	1 kg	Aliejus	3 ltr
	Olandiškas sūris	1,5 kg	Riešutai	1 kg
	Tirpi kava	200 g	Vafiliai	3 pok.
	Malta kava	300 g	Cukrus	4,5 kg
	Kakava	400 g	Ryžiai	2,5 kg
	Makaronai	2,5 kg	Džiov. abrikosai	1 kg
	Majonezas	0,5 kg	Konservuota silkė	0,5 kg
	Aspirinas	250 tbt.	Multivitaminai	250 tbt.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA. 55 svarai = 25 kg
Dešros lietuviškos, aukščiausios kokybės.

\$75 Įvairaus maisto be mėsos.

Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti didesnę kiekį aspirino ir vitaminų.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą

TRANSPAK

2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Tel. 312/436-7772

DRAUGAS, trečiadienis, 1993 m. lapkričio mėn. 24 d.

5

A.†A.

Sesuo M.

FERDINAND ARZULAITIS

Mary Arzulaitis

Mūsų mylima Seselė mirė Šv. Kazimiero vienuolyne 1993 m. lapkričio mėn. 22 d., sulaukusi 78 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Šv. Mykolo parapijos, Scranton, PA. Vienuolyne įžaduose išgyveno 58 metus.

Pasiliko nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir artimieji gimines: brolis Joseph Arzulaitis ir sesuo Anna Arzulaitis, gvv. Scranton, PA.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, penktadienį, lapkričio 26 d., 10 val. ryto.

Laidotuvių šv. Mišios Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje penktadienį, lapkričio 26 d., 7 val. vakaro.

Laidotuvės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šeštadienį, lapkričio 27 d., 9:30 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys ir Arzulaičių šeima.

Laidotuvių dir. Gaidas-Damid, tel. 312-523-0440.

Mylimam Vyrui

A.†A.

JONUI STANKŪNUI

mirus, dail. MAGDALENAI STANKŪNIENEI reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą.

Čiurlionio galerija ir
Lietuvių Dailės muziejus.

Brangiam Vyrui ir Tėveliui

A.†A.

VLADUI BŪTĖNUI

Amžinybėn išėjus, nuosirdžiausią užuojautą reiškiamė žmonai DALIAI bei sūnums filisteriams GIN. TAUTUI ir EUGENIJUI.

Filisterių Skautų Sąjungos Chicago skyrius.

A.†A.

VLADUI BŪTĖNUI-RAMOJUI

mirus, dalinamės liūdesiu su jo žmona DALIA, sūnumis ir giminėmis. Gražūs prisiminimai tedžiugina sielą, testiprina širdį.

Ramutė ir Aloyzas Aidžiai

S. Darius Lietuvos karo aviacijoje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Patiksliname. Praėjusios savaitės penktadienį ir šios – antadienį paminėta, kad GT International kelionių biuro vedėjas Algis Grigo pastangomis „Draugas“ i Lietuvą pradėtas siųsti Lufthansa oro linijos lėktuvais. Tai reiškia: visos savaitės (penkių dienų kartu) dienraštis supakuojamas ir kartą per savaitę šia oro linija išsiunčiamas į Vilnių, o iš ten jau Lietuvos pašto pristatomas žmonėms. Tokia „Draugo“ prenumerata yra 100 dol. metams. Oro pašto (per JAV paštą) „Draugas siunčiamas kasdien, penkis kartus per savaitę, kiekvienas numeris atskirai. Prenumeratos kaina metams – 500 dol. Tikimės, kad dabar jokių neaiškumų nebus.

Prof. Vytautas Landsbergis atvyksta į VIII Mokslo ir kūrybos simpoziumą. Lapkričio 26 d. 10:45 val. r. trečiojoje plenarinėje sesijoje jis padarys pranešimą tema „Nepriklausomybės grėsmės“.

Anglijos lietuvių klubo Čikagoje susirinkimas bus lapkričio 28 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre. Prieš susirinkimą 11:15 val. r. Jėzuitų koplyčioje šv. Mišios už mirusius klubo narius. Visi kviečiami dalyvauti.

Lietuvos Vyčių 36 kuopos metinis pobūvis įvyks šiesios bus gruodžio 4 d., 7:30 v.v., M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 4420 S. Fairfield. Salė atidaroma 6:30 v.v. Vietas reikia rezervuoti, skambinant Mary, 927-4940 arba Gerry (po 6 v.v.), 927-1233.

x Kviečiame aplankyti PL centro Bazarą gruodžio 4-5 d. nuo 9 iki 2 val. p.p. Centro didžiojoje salėje. Status išsinuomotai savo prekms parvadinėti, paskambinkite Aldonai 708-448-7436.

x „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, dėkoja už aukas vargstantiems Tėvynės vaikams: Irena ir Leonas Kriaučeliūnas \$100, Giedrė Čepaitis \$20, Karen Du Savage \$20, per Čikagos Loyola un-teto lietuvių klubą \$50. Atiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

x Atlanta Import-Export, Inc. iki Kalėdų oro siuntiniamis i Lietuvą iš Chicago taiko nuolaidą – \$1.85 už svarą. Atlanta I.E., Inc., 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-434-2121 arba 1-800-775-SEND.

x LEMONTE, Pasaulio lietuvių centre, siuntiniai priimami kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. 7 v.v., šešt. 10 v.v. 3 v. p.p., sekmd. 8:30 v.v. 2 v. p.p. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x TALPINTUVAI per TRANSPAK siunčiamas kas savaitę. Pinigai pervadami doleriais. Skubiems siuntiniamis – AIR CARGO. Muito nėra. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:
DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

A.a. ses. M. Ferdinand (Mary) Arzulaitis ramiai užmigo Viešpatyje šv. Kazimiero vienuolyno motiniškojo namo slaugos skyriuje pirmadienį, lapkričio 22 d. i šv. Kazimiero vienuolyną įstojo 1932 m. vasario 15 d. iš šv. Mykolo parapijos, Scranton, PA. Įžaduose išgyveno 58 m.

Lapkričio 28 d., sekmadienį, pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, bus ekumeninės pamaldos, dalyvaujant išeivijos lietuvių katalikų vyskupui Pauliui A. Baltakiui, OFM, ir Lietuvių Evangelikų Liuteronų išeivijos Bažnyčios vyskupui Hansui Dumpiui. Pamaldų metu giedos „Dainavos“ ansambelis, vadovaujamas Dariaus Polikaicio. Tuoj po pamaldų Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje bus simpoziumo uždarymas, kurio metu, be rengėjų ir kai kurių svečių trumpų atsišveikinimo žodžių, kalbės ir Lietuvos seimo narys prof. Vytautas Landsbergis.

Socialinės Tarybos labdaros vakaras yra rengiamas gruodžio 11 d., šeštadienį, Seklyčioje. Socialinė taryba ne tik padeda vyresnio amžiaus žmonėms, bet ir Lietuvos vaikams, kadangi Socialinės tarybos padalinys, „Lietuvos vaikų viltis“ naudoja sių patalpomis ir paslaugomis. Tad, atsilankę i labdaros vakarą, paremsite ne tik mūsų socialinę veiklą, bet ir nesveikus Lietuvos vaikus.

x Padėkos Dienos šokių pelnas bus skiriamas padengti PLJ kongreso išlaidoms. Įėjimas \$10. Šokiai rengiami lapkričio 25 d. Jaunimo centre.

x Atitaisymas: lapkričio 11 d. „Drauge“, mirties pranešime turėjo būti a.a. Hilda Kaciulskienė, ne Kaciulskienė. Atsiprašome.

x TRANSPAK ŠVENTINIS žiemos siuntinys, \$39 – aspirino 250 tbl., multivitaminų 250 tbl., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata su citrina, apelsinų koncentratas, vafliai, aliejus, mėsos konservai. TIK \$39. Viskas užsienietiška. 55 sv. įvairiausių aukščiausios kokybės maisto produktų, \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Trūksta Jūsų gyvenime pačių naujausių, necenzūruotų žinių iš Lietuvos? Nuo Milwaukee iki Elgin, nuo Chicago iki South Bend informuoti lietuviai klausosi tik ŽEMES L PRODUCTIONS žinių laidų. Jūsų dėmesui – RYTMEČIO EKSPRESAS nuo pirm. iki penkt. 10 v.v. per WNDZ 750 AM. Adresas: RYTMEČIO EKSPRESAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Tel. (312) 286-1616. Nesuspėjote? Jūsų patogumui VAKARINĖS NAUJUMENOS nuo pirm. iki penkt. 6:30 v.v. per WCEV 1450 AM; adresas: WCEV Radio, 5356 W. Belmont, Chicago, IL 60641, IL (312) 777-1450. Visais reklamos reikalais, įskaitant ir mirties pranešimus, kreipkitės i mus tuoj pat po laidų.

Will Perdue, pasaulio krepšinio čempionų „Chicago Bulls“ krepšininkas, sutiko dalyvauti pobūvyje paremti Lietuvos našlaičius. Susitikimas su Will Perdue bus pirmadienį, gruodžio 13 d., nuo 3:30 iki 5 val. p.p., Samuel T's restorane, Buffalo Grove Town Center (Lake Cook 7 Rt. 83). Rezervacijos nėra būtinos, bet patartinos, atsiunčiant čekį – 10 dol. asmeniui, Sunlight Committee, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Popietei vadovaus Lowell Thompson, Bulls komandos kūrybinis patrejas ir reklamų kūrėjas. Bus užkandžiai. Proga pasikviesti ir nelietuvius draugus, ypač mėgstančius krepšinį. Visi kviečiami, visi laukiami!

Sektiną pavyzdį parodė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, per PLB fondo pirmininką Vytautą Kamantą atsiuntusi „Draugo“ fondui 1,000 dol. čekį ir malonų laišką: „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir jos prieš 14 metų įsteigtas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondas ypatingai vertina lietuvių spaudą kaip vieną iš svarbiausių lietuvių bėbės išlaikymo priemonių išeivijos lietuvių tarpe. Todėl PLB visokiais būdais rėmė, remia ir remis lietuviškus laikraščius bei žurnalus, ypatingai mūsų vieningai dienraštį „Draugą“.

Gal kas galėtų užsakyti „Draugą“ Kauno, o taip pat Telšių kunigų seminarijai? Išeivijos dienraštis šiose mokslo įstaigose, kur ruošiami būsimieji Lietuvos dvasininkai, tikrai pasitarnautų šiems jaunuoliams, supažindindamas su išeivijos lietuvių reikalais, rūpestiais, darbais bei gyvenimu. Kas žino, galbūt kai kurie jauni kunigai ateityje ryžtųsi atvykti ir pas mus padėti lietuviškose parapijose, kur taip trūksta kunigų. „Draugas“ dabar i Lietuvą siunčiamas oro linija (vadinas, ji gauna labai greitai), o vienos prenumeratos kaina – 100 dol.

x Jau penkti metai, kai „ŽAIBAS“ sėkmingai ir sąžiningai pristato jūsų užsakymus tiesiog i jūsų gimnazijų namus be jokio muto. **VISI MAISTO PRODUKTAI IŠ AMERIKOS.** Mėsos konservai iš Lietuvos. Švenčių proga jums siūlome „KALĖDŲ STALAS“: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 10 sv. ryžių, 64 oz. alyvos, 1 sv. druskos, 2 dėž. ananasų, 1 dėž. slyvų, 1 dėž. razinų, 1 dėž. kakavos, 39 oz. pupelių kavos, liežuvis drebučiuose, paštetas „Arktika“, jautienos „Turisto pusryčiai“, kiaušienos „Turisto pusryčiai“, troškinta jautiena ir troškinta kiaušiena. Pilna kaina \$100. „Žaibas“, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. (708) 430-8090.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

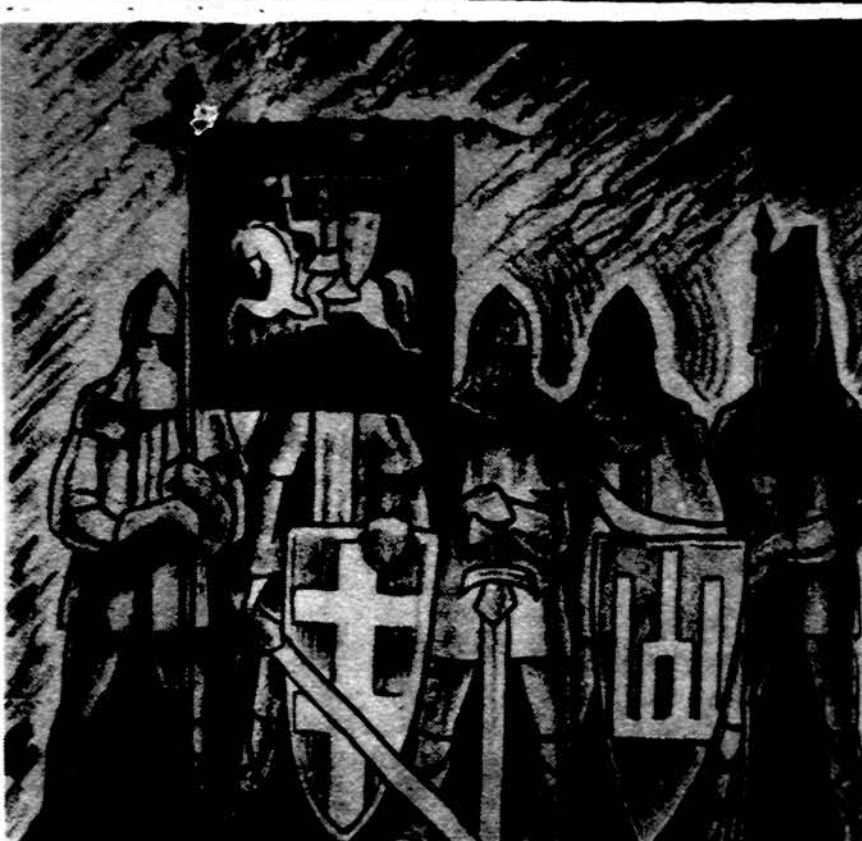
Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Virš 20 metų praktikos civilinėse ir kriminalinėse bylose

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ARAS ROOFING
Arydas Klela
Denglame ir taisome visų rūšių stogus
Tel. 708 257 0746
Skambinti po 6 v.v.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Senovės lietuvių kariai.
Nuo nepriklausomos Lietuvos kariuomenės įkūrimo šiais metais, lapkričio mėn. 23 d., sueina 75 metai.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Kiekvienais metais lapkričio 23 d. Lietuva švenčia Kariuomenės šventę, nes tą dieną prieš 75 metus buvo įkurta Lietuvos kariuomenė. Prieš kariuomenės įkūrimą Lietuvą nuo priešų gynė savanoriai. Kariuomenė su savanoriais iškovojo Lietuvai laisvę po Pirmojo pasaulinio karo. Kai Antrojo pasaulinio karo metu rusai-komunistai okupavo Lietuvą, Lietuvos kariuomenės didelė dalis pasitraukė i miškus ir pasidarė partizanais. Partizanai gynė Lietuvos žmones nuo rusų persekiojimų. Bijodami partizanų, i Lietuvą mažiau privažiavo rusų, nei i kitas Baltijos krašto kaimynės Latviją ir Estiją. Lietuvos kariuomenė atliko Lietuvai labai didelį patarnavimą. Žmonės labai mylėjo savo kariuomenę, net atskirą šventę paskelbė.

Dabartinė Lietuva dar kuria savo kariuomenę. Reikia manyti, kad sustiprėjus mūsų kariams daliniams, atbaidys priešus nuo naujos okupacijos. Mūsų nedraugiški kaimynai sunkiai pergyvena Lietuvos nepriklausomybę. Tad palinkėkim Lietuvai sukurti savo stiprią kariuomenę ir pasimelskim už visus žuvusius karius – partizanus, kurie gynė Lietuvą nuo priešų. Tegul Dievas joms globoja savo dangiškuose rūmuose ir iš ten telaimina mūsų jauną Lietuvos valstybę ir gina nuo gobšių kaimynų.

Redaktorius

AUGIS KLEVAS

Aš esu medis. Aš norėčiau pasakoti apie vieną dieną. Ji buvo šilta ir truputį vėjota. Aš gyvenau parke, esu didelis ir stiprus. Turiau daug rankų i žalius plaukus. Vaikai ir voverės po mane kiekvieną dieną laipioja. Kartais žmonės man pjauna rankas, man labai skauda. Vieną kartą mano žali plaukai pasidarė įvairiaspalviai: rudi, oranžiniai, geltoni. Kai atsikėliau, visi mano plaukai buvo nukritę ant žemės, man buvo labai šalta. Po kiek laiko man vėl užaugo plaukai. Mano vardas yra Augis Klevas. I mane kartais įskrenda aitvaras. Katės mane drasko. Vieną kartą beveik užsidegiau. Man patinka lietingas oras, tada būnu švarus, ir niekas ant manęs tada nelipia.

Augis Kuolas,
Los Angeles šv. Kazimiero
lit. m-los mokynys
(„Vardan tos Lietuvos“)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

LAPKRITYS

Vakar dėdė lapkritys
Miestan atkeliavo.
Auga lapų kupetys
Prie obels ir klevo.

Gatvė lyūdina – ji tuščia.
Lietučių sumirkę,
Pasileidom bėgti iš čia:
Kur kitur – i pirkia.

Gaila daros – neilgai
Vasara viešėjo.
Su varlytėmis ir žiogais
Ji namo išėjo.

Jonas Minelga

PIRMYKŠČIAI ŽMONĖS

Pirmieji žmonės gyveno prieš tūkstančius metų. Jų gyvenimas buvo labai sunkus ir primityvus. Jie turėdavo medžioti sau maistą, statyti pastoges iš rąstų. Apie šiuos žmones mes sužinojome iš knygų, iškasenų ir žmonių pasakojimų. Kasinėjant galima rasti pirmųjų žmonių įrankių, papuošalų ir jų kaulų. Ir šiandien dar yra pirmųjų žmonių – laukinių, jie gyvena džiunglėse.

Irena Masiulytė,
VIII klasė
Lemonto Maironio lit.
mokykla

GALVOSŪKIS NR. 32

Dvi lietuvių kaimynės nešėsi i turgu po krepšį kiaušinių. Pirmoji sako antrajai: „Aš nešu 100 kiaušinių, o tu tik pusę tiek“. Bet kaimynė buvo suskaičiusi pirmosios kiaušinių ir jai atkirta: „Tu neneši 100 kiaušinių, o aš nešu daugiau kaip pusę tiek, kiek tu neši. Jei nori sužinoti, kiek aš nešu, atimk 3 kiaušinius iš tų, kur tu neši, tada likusius padalyk pusiau, tą pusę vėl pusiau ir tada sudėk ką gausi padalinusi ir dar pridėk 3 kiaušinius, tai ir žinosi, kiek aš nešu“.

Jums reikės išspręsti tų dviejų lietuvių kaimynių ginčą ir parašyti, kiek kiaušinių nešė i turgu abidvi kaimynės atskirai. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 33

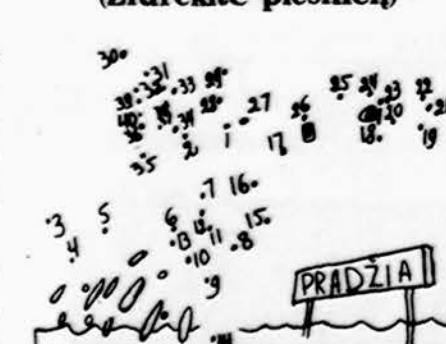
Iš įvairių šaltinių surinkę žinias, atsakykite i šiuos tris klausimus:

1. Koks jums žinomas žodis lietuvių kalboje yra ilgiausias?
2. Iš kelių raidžių yra sudarytos trumpiausios lietuvių pavardės? (Parašykite keletą jums žinomų pavardžių).
3. Kurioje Lietuvos bažnyčioje kabo seniausiai nulietas varpas? (Pažymėkite bažnyčios pavadinimą ir varpo nuliejimo metus).

Už teisingus atsakymus – 10 taškų, už apytikrius – 5 taškai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis. Suraskite žemėlapyje tos bažnyčios vietovę ir pažymėkite apskritį ar rajoną.

GALVOSŪKIS NR. 34

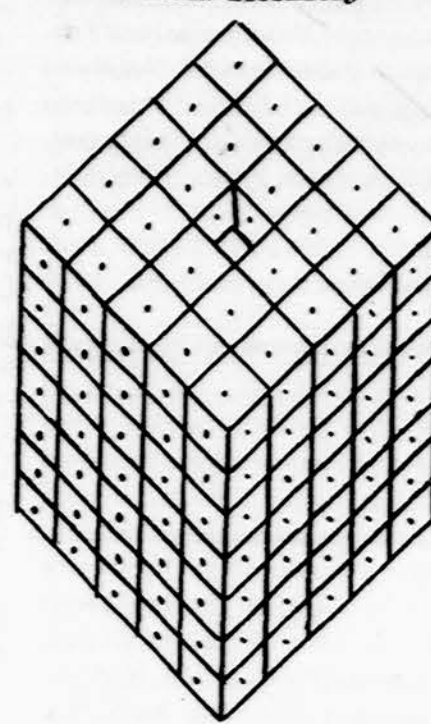
(Žiūrėkite piešinėlį)

Sujunkite taškus, sužinosite, kas yra nupiešta. Parašykite piešinio pavadinimą. Piešinį nupalvokite. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 35

(Žiūrėkite piešinėlį)

Jonukas iš savo krikšto tėvo gimtadienio proga gavo daug keturkampių kaladėlių, kurių šonai buvo papuošti įvairiais piešiniais (šiam piešinyje pažymėti tik taškai). Jis savo kaladėles sukrovė taip, kaip matote piešinyje. Įsivaizduokite, kad esate Jonuko kambaryje ir einate aplink tą sukratą „pastatą“ ir skaičiuojate visur aplink matomus piešinėlius ant kiekvienos kaladėlės matomo šono (šį kartą taškus). Įdomu, kiek tų piešinėlių suskaičiavote? Už tą darbą 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 36

Žemiau surašyta yra dešimt lietuviškų žodžių – daiktavardžių. Reikės pakeisti pirmąjį kiekvieno žodžio raidę kita raide, kad gautumėte naują žodį – daiktavardį, vartojamą šnekamojoje kalboje. Pvz. Vienas – pienes. Žodžių reikšmės išsiaiškinkite su tėveliais ar žodyno pagalba. 1. Voras, 2. žolė, 3. gėlė, 4. lapas, 5. vyras, 6. karas, 7. šonas, 8. labas, 9. langas, 10. diegas.

(5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 7 ATSAKYMAS

1. Garvežys. 2. Ruonis. 3. Yda. 4. Žirnis. 5. Umėdė. 6. Varpas. 7. Asla. Iš pirmųjų raidžių, skaitant žemyn: Gryžuva. Iš antrųjų raidžių, skaitant žemyn: audimas.

GALVOSŪKIO NR. 8 ATSAKYMAS

1. Karaliaus Mindaugo vainikavimas karaliaus vainiku įvyko 1253 m. (Šapokos „Lietuvos istorija“, 53 psl., nors Enciklopedija Lituanika, 3-540 mini dvi datas: 540 puslapyje nuo viršaus ketvirtojoje eilutėje: 1254 m., o nuo apačios pirmoje eilutėje – jau 1253 m.).

2. Rusija buvo 102 valstybė, kuri Lietuvą pripažino nepriklausoma 1991 m. rugsėjo mėn. 6 d. Gudija buvo 109 valstybė – 1991 m. gruodžio mėn. 27 d.

GALVOSŪKIO NR. 11 ATSAKYMAS

1. Ranka, 2. obuolys, 3. švilpukas, 4. raktas, 5. šliurės, kumpės šlepetės, 6. sustatytos knygos, 7. kirvis, 8. paukščio lizdas.